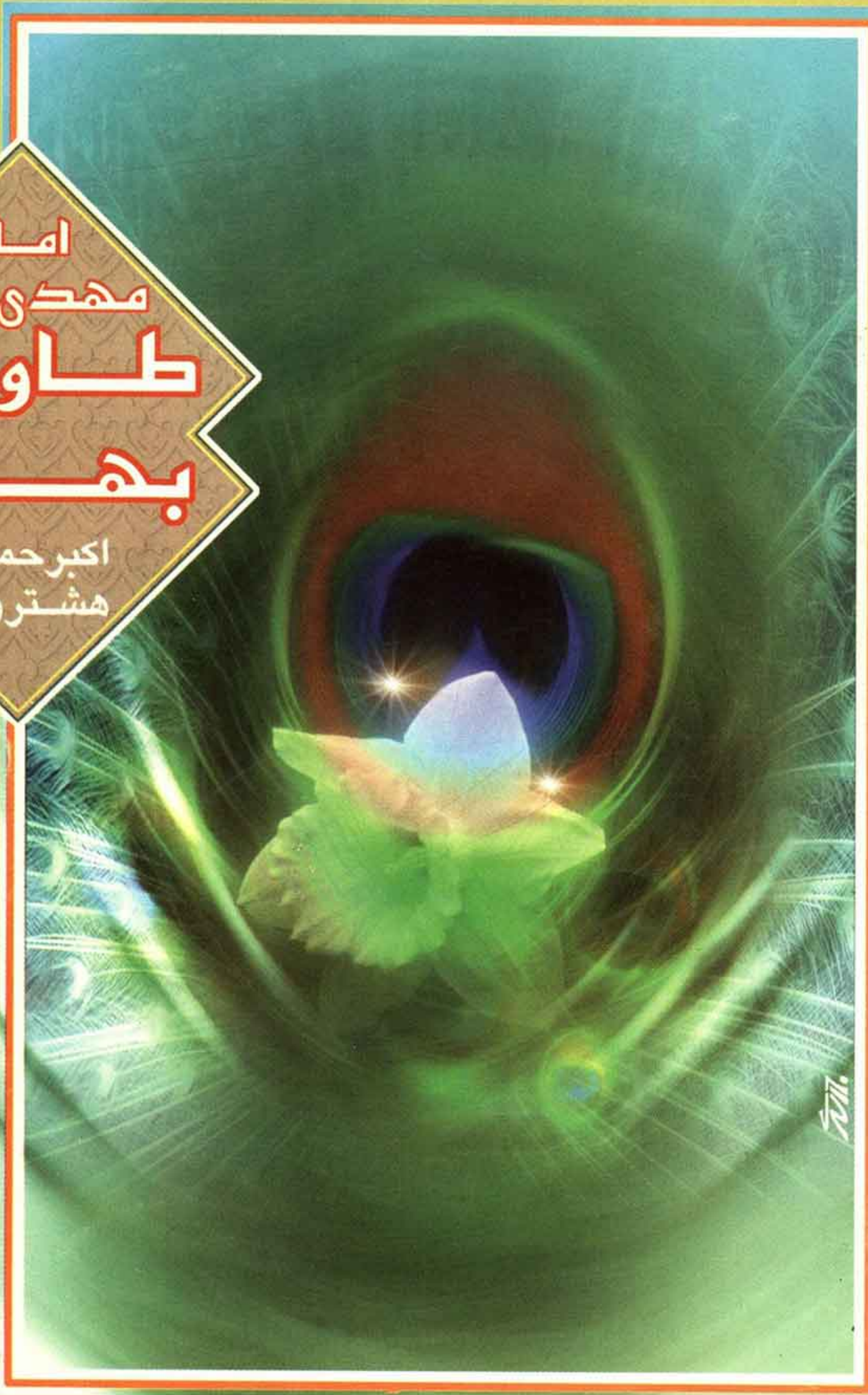

امام
مهدی (عج)
طاووس
بجماشت

اکبر حمیدی
هشترودی

۱۳۸۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام مهدی (عج)

طاووس بهشت

تألیف: اکبر حمیدی هشتروندی

شناسنامه کتاب

- نام کتاب ..... امام مهدی (عج) طاووس بهشت
- نویسنده ..... اکبر حمیدی هشترودی
- ناشر ..... عابد
- حروفچینی و صفحه آرایی ..... دریایی
- لیتوگرافی و چاپ ..... معاصر
- صحافی ..... ولی عصر (عج)
- نوبت چاپ ..... اول - تابستان ۸۰
- شمارگان ..... ۳۰۰۰ جلد
- قیمت ..... ۵۰۰ تومان
- شابک ۳-۰۶۶-۳۶۴-۹۶۴
- ISBN 964-364-066-3

■ کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس مرکز بخش: تهران - خیابان طالقانی - نبش ملک الشعرای بهار - ساختمان ایران بک

طبقه سوم - نشر عابد تلفن: ۸۸۱۲۶۷۷-۸

آدرس پستی: تهران - صندوق پستی ۶۷۸-۱۴۴۵۵

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	فصل اول:
۹	آشنایی با مشخصات مهدی «عج»
	فصل دوم:
۱۵	مهدی «عج» در قرآن
	فصل سوم:
۲۱	مهدی (ع) در احادیث شیعه
	فصل چهارم:
۲۷	مهدی موعود (ع) در احادیث اهل تسنن
	فصل پنجم:
۳۱	مهدی موعود در بشارت پیامبران
	فصل ششم:
۳۴	پیرامون راز طول عمر امام مهدی (ع)
	فصل هفتم:
۴۶	فلسفه غیبت امام مهدی (ع)
	فصل هشتم:
۵۷	پیرامون انتظار
	فصل نهم: وظایف ما در دوران انتظار
۶۳	
	فصل دهم:
۶۷	علائم ظهور امام مهدی (ع)
	فصل یازدهم:

پیرامون رجعت ۸۰

فصل دوازدهم:

هشدار در مورد مدعیان دروغین مهدویت . ۸۵

فصل سیزدهم:

اوصاف مهدی موعود (ع) ۹۱

فصل چهاردهم:

آشنایی با یاران مهدی (ع) ۹۹

فصل پانزدهم:

پرسش‌های فراوان پیرامون مهدی (ع) و

جواب‌های ما ۱۰۳

فصل شانزدهم:

امام مهدی در شعر شاعران ۱۱۳

این اثر را تقدیم می‌نمایم:

✓ به پیشگاه مولایم حجت ابن الحسن العسکری عج الله تعالی فرجه الشریف که همواره با یاد او زنده‌ام و نفس می‌کشم و در هر آدینه‌ای به انتظارش می‌نشینم.

✓ و به شایستگان و صالحان روی زمین

✓ به منتظران ظهورش

✓ به امام راحل و تمام شهدای نظام اسلامی که به ما عزت بخشیدند.

✓ به ارواح پر فتوح والدینم که مرا با عشق به اهل بیت بزرگ کردند.

✓ با استادانم که به من فکر و اندیشه و راه درست آموختند.

بگذرد این روزگار تلختر از زهر

بار دگر روزگار چون شکر آید

(حافظ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُؤْمِنُ الْخَائِفِينَ وَيُنْجِي الصَّالِحِينَ وَ يَرْفَعُ الْمُسْتَضْعَفِينَ
وَيَضَعُ الْمُسْتَكْبِرِينَ وَيَهْلِكُ مُلُوكًا وَيَسْتَخْلِفُ آخِرِينَ.

- سپاس خدایی را که خائفین را ایمنی می بخشد و شایستگان و صالحین
را نجات می دهد و مستضعفان را مقامی رفیع و گردنکشان را ضایع و تباه
می سازد و آنان را جایگزین مستکبران می گرداند.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ يَا وَصِيَّ الْحَسَنِ وَالْخَلْفِ الصَّالِحِ يَا إِمَامَ
زَمَانِنَا أَيُّهَا الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ الْمَهْدِيُّ يَا بِنَّ رَسُولِ اللَّهِ يَا بِنَّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ يَا إِمَامَ
الْمُسْلِمِينَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ يَا سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا إِنَّا تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا
بِكَ إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَتِنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يَا وَجِيهَةً عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعْ
لَنَا عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِحَقِّكَ وَبِحَقِّ آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ.

مقدمه

از زمانی که خود را می‌شناختم عشق آل رسول الله (ص) در قلبم جا گرفته و به یاد آن عزیزان و در فراقشان اشک شوق می‌ریختن و این عشق و محبت را پدر و مادرم به من آموختند [رحمت خدا بر آنها باد] چرا که پدرم هر روز صبح جمعه به یاد امام مهدی (ع) زمزمه می‌کرد و من می‌دیدم که چگونه قطرات اشک محاسن سفیدش را دیدنی و نورانی می‌نمود.

خداوند بزرگ را شاکرم که دوستی و محبت فرزندان رسول الله (ص) را سرمایه‌ی هنگفتی برای زندگانیم قرار داده و چه سرمایه‌ای بزرگتر از این؟ از گذشته‌ها آرزو داشتم که علاقه‌مندی و اظهارات خود را به خاندان وحی به نوعی اظهار نمایم که به حمدالله در اوائل سال ۱۳۷۹ توفیق تألیف کتاب [علی و فضیلت‌های جاودان] نصیب شد و به لطف الهی در اواخر همان سال با تأییدات و عنایات حضرت ولی عصر سلام الله علیه موفق شدم کار تألیف کتاب حاضر [امام مهدی طاووس بهشت] را به اتمام برسانم (الحمد لله شکراً کثیراً).

بر خود لازم می‌دانم از برادر گرانقدرم جناب آقای حمیدرضا کفّاش که خود از اهل قلم و فضل و محبّان اهل بیت هستند و همواره مشوق این حقیر بودند و نگارش این اثر را پیشنهاد می‌فرمودند کمال تشکر و امتنان داشته و از

خداوند متعال برای ایشان اجر و پاداش الهی مسئلت نمایم.

این کتاب در شانزده فصل مجزا به رشته تحریر در آمده که فصل پانزدهم در رابطه با سئوالاتی است که نسل جوان پیرامون ابعاد زندگانی حضرت مهدی «عج» دارند و ما سعی کرده ایم در حدّ توان و با رعایت اختصار به این پرسشها جوابهای منطقی و قانع کننده ای بدهیم.

از امتیازات این اثر ولایی این است که همواره از منابع متقن و قابل وثوق مانند [قرآن، نهج البلاغه] و کتب روایی شناخته شده استفاده گردیده تا بر اعتبار و صحّت کتاب افزوده شود.

این اثر می تواند تصویر روشنی در تمام ابعاد زندگانی، ظهور و قیام و دولت کریمه امام عصر «عج» به خوانندگان و عاشقان اهل بیت ارائه نماید.

در خصوص آقا امام زمان (سلام الله علیه) کتابهای ارزنده ای به رشته تحریر و تألیف در آمده که هر کدام حائز اهمیت هستند ولیکن باید اذعان داشت تعداد این کتابها چشمگیر و زیاد نیست: علّهذا بر تمام اعزّه اهل قلم و اربابان اندیشه و محققین فرض است تا دین خود را به امام زمان «عج» آدا نمایند.

در ضمن علّت نامگذاری این کتاب اشاره به حدیثی از رسول خداست که فرمود: (المهدی طاووس أهل الجنة) در پایان از قاطبه نویسندگان، محققین و عزیزان نکته سنج درخواست می گردد، قصورات احتمالی را با دیده اغماض نگریسته و مؤلف را از ادعیه خیر خویش فراموش نفرمایند در پایان نویسنده امید واثق دارد تا این اثر مورد قبول آن حضرت واقع گردد.

[اَللّٰهُمَّ وَفَّقْنَا لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى]

اکبر حمیدی هشترودی - میاندوآب

۷۹/۱۲/۱۵

● فصل اول: آشنایی با مشخصات مهدی «عج»

حضرت مهدی «عج» دوازده همین امام معصوم و آخرین حجت خدا در روی زمین است که بنابه مشیت الهی در سال ۲۶۲ در دوران خلافت المعتمد عباسی از نظرها غایب شد هنوز هم غیبت آن حضرت ادامه دارد و از آن زمان تا حال که سال (۱۴۲۱) هجری قمری است از عمر اسرارآمیز آن حضرت ۱۱۶۶ سال گذشته است نام مبارکش (محمد) که هم نام جد گرامیش رسول گرامی اسلام است.

القاب آن حضرت عبارتند از:

- ۱- قائم ۲- مهدی ۳- حجت ۴- منتظر ۵- صاحب الزمان ۶- صاحب الامر
- نام مادر بزرگوارش: نرجس خاتون، دختر امپراطور روم شرقی.
- نام پدر گرامیش: امام حسن عسگری «ع» است که حضرت مهدی «عج» تنها فرزند اوست.

تاریخ ولادت: پانزدهم شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری
محل تولد: شهر سامرا در خانه با برکت امام حسن عسگری (ع) از نرجس خاتون.

مدت عمر: هنگامی که پدر بزرگوارش به شهادت رسید ۵ سال بیشتر از عمر شریفش نگذشته بود و اکنون ۱۱۶۶ سال از عمر شریفش سپری شده است.

مدت امامت: تا حال ۱۱۶۱ سال از مدت امامت ایشان می‌گذرد اگر چه آن حضرت در پس پرده غیبت است ولی فیضش همواره به جامعه می‌رسد.

- کیفیت تولد آن حضرت

بنابر آنچه که در کتب معتبر نوشته شده است حضرت مهدی موعود «عج» الله تعالی فرجه الشریف در نیمه شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری در زمان خلافت المعتمد عباسی، از امام حسن عسگری (ع) و نرجس خاتون دختر امپراطوری روم شرقی متولد گردید.

آقای حسین عمادزاده در کتاب [زندگانی چهارده معصوم] در خصوص نحوه تولد حضرت صاحب الزمان (ع) چنین نوشته است:

حکیمه خاتون دختر امام محمد تقی، خواهر امام علی النقی که عمه امام حسن عسگری می‌شود می‌گوید: من روز پنجشنبه نیمه شعبان وارد خانه برادر زاده امام حسن عسگری شدم، پس از احوال پرسی خواستم به خانه برگردم امام حسن عسگری فرمود: ای عمه امشب نزد ما بمان چون فرزندی مبارک متولد می‌شود که خداوند متعال او را بسیار عزیز خواهد داشت و به یمن وجودش علم و ایمان را وسعت خواهد داد و زمین را از ظلم و ستم پاک خواهد نمود.

حکیمه خاتون می‌گوید گفتم: ای برادر زاده نوزاد با برکت از چه کسی متولد خواهد شد؟

امام حسن عسکری فرمود: ای عمه جان او از نرجس خاتون به دنیا خواهد آمد، من برخاستم و به سراغ نرجس خاتون رفتم تا آثار وضع حمل را در او مشاهده کنم ولی آثار وضع حمل را در نرجس خاتون ندیدم، حیرت زده شدم امام فرمود: ای عمه جان تعجب نکن، مَثَل نرجس خاتون و نوزادش همانند مثل مادر حضرت موسی است.

شب را تا نزدیک سحر در منزل امام ماندم در هنگام طلوع صبح بود که امام از حجره اش بیرون آمد و گفت: ای حکیمه خاتون به سراغ نرجس خاتون برو.

وقتی که به سراغ نرجس خاتون رفتم آثار اضطراب و وضع حمل را در او مشاهده نمودم. او را در بغل گرفتم و کمک کردم، امام فرمود: سوره قدر را بخوان و من شروع کردم به خواندن سوره مبارکه قدر.

هنگامی که سوره قدر را شمرده شمرده می خواندم ناگهان شنیدم طفل در شکم مادر در خواندن آیات الهی با من این آیات را تلاوت می کند! این امر بر تعجب من بیشتر می افزود، امام فرمود: عمه جان شگفت زده مباش خداوند فرزندان ما را از همان طفولیت در شکم مادر از نعمت علم و خرد و حکمت بهره مند ساخته و به آنان حکمت عطاء فرموده است.

ناگهان بین من و نرجس خاتون پرده ای حایل شد که دیگر او را ندیدم، به طرف امام دویدم امام فرمود: ای عمه جان برگرد که نوزاد را مشاهده خواهی کرد.

برگشتم، دیدم نوری ساطع شد و فضا را روشن کرد، نوزدادی را دیدم که رو به قبله در حالت سجده افتاده و دست خود را به سوی آسمان بلند کرده و می گوید (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ جَدِي رَسُولُ اللَّهِ وَأَبِي أَمِيرُ

المؤمنين وصي رسول الله)

بعد نام یکایک امامان را شمرد تا اینکه به خودش رسید.

من از دیدن این همه کرامت در تولد این نوزاد خیلی خوشحال شدم او را نزد پدر بزرگوارش امام حسن عسکری بردم، امام او را در آغوش گرفت و صورتش را بوسید و خداوند را شکرگذاری نمود و سپس این آیه شریفه را تلاوت فرمود.

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ وَنَمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ.^(۱)

آری این همه کرامات و سجایا و علم و حکمت، اراده خداوندی است که او را مصلح بزرگ جهانی و نابود کننده ستم گران و ظالمان و امید بخش مستضعفان روی زمین قرار داده. [درود به پیشگاه مولایمان حضرت مهدی «عج»].

● آشنایی با پدر و مادر حضرت مهدی «عج»:

نام پدر بزرگوار آقا امام زمان «عج» حسن عسکری است که ابن جوزی تولد آن حضرت را در سال ۲۳۱ و وفات وی را در سال ۲۶۰ ذکر نموده است که ۲۹ سال عمر شریفش بود و در زمان خلافت المعتمد عباسی خلیفه ظالم و ستمگر عباسی زندگی می کرد.

پدر بزرگوارش امام دهم حضرت علی النقی (هادی) و نام مادرش سوسن بود که از زنان عقیف و با تقوی بود.

امام یازدهم نامش، حسن، عبدالله و لقبش صامت، رفیق، تقی، سراج،

سخی و کنیه اش آبا محمد و ابوالقاسم بود.
آن حضرت صورتی گندمگون، متوسط القامه و بسیار زیبا داشت
ابروهایش سیاه و پیشانی اش گشاده و گونه هایش همواره سرخ می نمود و
درگونه راستش خال سیاهی داشت.

امام عسکری مردی باوقار و مفسری بزرگوار و توانمند بود و حقایق و
اسرار الهی را برای مردم بیان و تشریح می فرمود.

دوران زندگانی امام حسن عسکری (ع) به سه بخش تقسیم می شد.

۱- دوره اول: ۱۳ سال در مدینه

۲- دوره دوم: ۱۰ سال در سامرا قبل از امامت

۳- دوره سوم: ولایت و تصرف در امورات دینی مردم که بیش از ۶ سال به

طول نکشید.

امام حسن عسکری (ع) همواره از سوی خلیفه عباسی مورد شکنجه و
آزار و اذیت بود و سرانجام در سن ۲۹ سالگی به دست المعتمد عباسی به
شهادت رسید.

(روحش شاد و راهش پر رهرو باد)

● نرجس خاتون کیست؟

خداوند متعال برای افراد برجسته و تاریخ ساز پدر و مادری شایسته
انتخاب می نماید تا در سایه تربیت صحیح و هدایت شایسته بتوانند فرزندان
خود را به مقام والا برسانند، از این جهت مادران امامان ما (سلام الله علیهم
اجمعین) از هر نظر شایسته و عقیف و پاکدامن و دارای کمالات و سجایای
اخلاقی بوده اند که در سایه این ویژگی های ممتاز توانسته اند آنان را در مسیر
امامت و رهبری قرار دهند.

نرجس خاتون نمونه‌ای بارز و ممتاز از این زنان شایسته است. ایشان یکی از دختران امپراطوری روم شرقی بود که دروجاهت و زیبایی نظیر نداشت و از نسل حواریون عیسی ابن مریم (ع) بود که دست قدرتمند الهی او را به امام حسن عسگری سپرده تا بدین وسیله گوهر تابناک مهدی «عج» در آن رحم پاک پرورش یابد.

نرجس خاتون دختر بزرگ قیصر روم و از خاندان شمعون وصی بلافصل حضرت عیسی ابن مریم بود که این شاهزاده رومی، افتخار مادری حضرت حجة ابن الحسن العسگری (ع) را یافت و نامش در طول تاریخ جاودان شد.

● سیمای حضرت مهدی «عج»

پیامبران الهی و امامان بر حق از هر جهت مورد عنایت پروردگار عالم بوده‌اند و این عنایات فقط در روح و روانشان خلاصه نمی‌شد بلکه آنان از حیث ظاهر و سیما نیز برجسته و ممتاز بوده‌اند.

امام مهدی «عج» هم از نظر صورت (جسمانی) و هم از حیث سیرت (روح و روان) شبیه به پیامبر (ص) بود.

- رویانی کهرانی از رسول خدا (ص) چنین نقل کرده است.

- قال رسول الله (ص): الْمَهْدِيُّ مِنْ رُؤْدِي وَجْهَهُ كَالْكَوْكَبِ الدَّرِيِّ اللَّوْنِ عَرَبِيٍّ وَالْجِسْمُ الْإِسْرَائِيلِيَّ، أَيُّ طَوِيلٍ يَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا كَمَا مِلَّتْ جَوْرًا.

ترجمه حدیث رسول خدا (ص) فرمود: مهدی از اولاد من است، صورتش مانند ماه شب چهارده می‌درخشد رنگش عربی گندمگون، جسمش اسرائیلی (بلند قامت) است، اوست که زمین را از عدل و داد پر می‌کند پس از آن که از ظلم و جور پر شده باشد.

● فصل دوم: مهدی «عج» در قرآن

اعتقاد به حضرت مهدی «عج» ریشه قرآنی دارد، در سوره انبیاء آیه ۱۰۵ و سوره قصص آیه ۵ و در سوره اعراف آیه ۱۲۸ در این خصوص مطالبی بیان گردیده است. در قرآن کریم که مهمترین و معتبرترین منبع اسلامی است، در خصوص حضرت مهدی (ع) و انقلاب جهانی آن بزرگوار به صورت کلی بحث شده است که از پرداختن به جزئیات مسئله خودداری شده فقط به صورت کلی این موضوع مطرح گردیده که یک حکومت عدل جهانی در پرتو ایمان و معنویت توسط مصلح بزرگ الهی تشکیل خواهد شد.

□ در سوره انبیاء آیات ۱۰۵

- وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ بَعْدَ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

ترجمه آیه: و ما بعد از تورات در زبور داود نوشتیم (و در کتب انبیاء سلف وعده دادیم) که البته بندگان نیکوکار من ملک و زمین را به ارث خواهند برد. توضیح آیه: در آیه ذکر شده نکاتی وجود دارد که باید به آنها توجه بیشتری داشته باشیم.

۱- کلمه أرض

بطوری که از مجموعه تفاسیر استنباط می‌گردد (ارض) به تمام کره زمین و جهان هستی اطلاق می‌شود و بندگان صالح خداوند مالک و وارث حکومت سراسر جهان می‌شوند.

۲- کلمه زبور

زبور در اصل به معنی هر گونه کتاب و نوشته است ولی معمولاً به کتاب حضرت داود (ع) که در عهد قدیم از آن به [مزامیر داود] تعبیر می‌شده اطلاق می‌گردد که مجموعه‌ای از نیایش‌ها و مناجات و اندرزهای داود پیامبر است و این احتمال وجود دارد که زبور، تمام کتب آسمانی قبل از قرآن باشد^(۱)

۳- کلمه ذکر

ذکر در لغت به معنای هر چیزی که باعث تذکر و یادآوری است می‌باشد که در آیه با توجه به اینکه قبل از زبور آمده است منظور [تورات] است و برابر تفاسیر دیگر [ذکر] قرآن کریم است که خود قرآن به این مطلب اشاره دارد [إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ] سوره تکویر آیه ۲۷

در نتیجه علاوه بر اینکه ظهور حضرت مهدی (ع) در ذکر یعنی (قرآن) نوشته شده است در کتب قبلی مثل زبور داود و تورات موسی نیز آمده است.

۴- کلمه مِنْ بَعْدُ

در این آیه کلمه من بعد به معنی (علاوه بر) خواهد بود

۵- کلمه ارث

۱- به نقل از کتاب: مهدی انقلابی بزرگ نوشته آیت الله مکارم شیرازی ص ۱۲۱

کلمه ارث در لغت به مفهوم دست یافتن به چیزی است که بدون معامله و داد و ستد و هرگونه زحمتی به دست آمده باشد که در این آیه منظور این است که صالحان حکومت جهانی را به ارث خواهند برد.

۶- کلمه صالحان

در لغت به مفهوم شایسته و صلاحیت به طور مطلق است و شامل شایستگی های علمی، اخلاقی و مدیریتی می شود.

۷- عبادی الصالحون

یعنی بندگان صالح و شایسته که شرایط به ارث بردن حکومت جهانی و دست یافتن به آن را تحت رهبری مصلح بزرگ، حضرت مهدی (ع) پیدا می کنند. بندگان صالح وارث همه میراث ها خواهند شد هم میراث حکومت مادی و هم میراث حکومت معنوی که در بعضی از روایات اسلامی از آنها به عنوان اصحاب و یاران حضرت مهدی (ع) نام برده شده است.

- قَالَ الْبَاقِرُ (ع): هُمْ أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ فِي آخِرِ الزَّمَانِ

ترجمه حدیث: امام باقر (ع) فرمود: بندگان صالح همان یاران مهدی در آخر زمان هستند.

□ سوره مبارکه نور آیه ۵۵

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَقَى لَهُمْ... فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ.

ترجمه آیه: و خدا به کسانی که از شما بندگان (بخدا و حجت عصر (ع)) ایمان آورد و نیکوکار گردد و عده فرموده که (در ظهور امام زمان) در زمین خلافت دهیم چنانچه امم صالح پیامبران سلف جانشین پیشینیان خود

شدند و علاوه بر خلافت،

دین پسندیده آنان را بر تمام ادیان مسلط گرداند و به همه مؤمنان پس از خوف از دشمنان ایمنی کامل دهد که مرا به یگانگی بی هیچ شائبه شرک و ریا پرستش کنند و بعد از آن هر کس کافر شود به حقیقت از گروه فاسقان خواهند بود.

توضیح آیه:

در این آیه شریفه خداوند متعال سه وعده صریح به افراد با ایمان و شایسته داده است که وعده دهنده ذات اقدس الهی است (وَعَدَ اللَّهُ) و وعده گیرنده مومنان صالح و با ایمان هستند (الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و موارد وعده‌های سه گانه بشرح زیر می‌باشند.

۱- لَيْسَتْ خَلِيفَتُهُمْ فِي الْأَرْضِ: حکومت روی زمین (حکومت حق و عدالت)
 ۲- وَلَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ: علاوه بر حکومت جهانی، دین آنها (اسلام) بر تمام ادیان دیگر تسلط خواهد یافت و حکومت و قوانین الهی بر تمام پهنه هستی جاری خواهد شد.

۳- وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا: تمام عوامل ناامنی و خوف و خطر از آنان دور خواهد شد و امنیت کامل و واقعی بر آنان حاکم خواهد شد.

□ سوره توبه آیه ۳۳

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

ترجمه آیه: اوست خدایی که رسول خود را با دین حق به هدایت خلق فرستاد تا بر همه ادیان عالم برتری دهد، هر چند مشرکان و کافران ناراضی و مخالف باشند.

□ سوره مبارکه هود آیه ۸۸

-بَقِيَّةَ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.

ترجمه آیه: آنچه خدا بر شما باقی می‌گذارد بهتر است اگر واقعاً به خدا ایمان آورید.

□ سوره قصص آیه ۵ و ۶

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ وَنَمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنَرَى فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

ترجمه آیه: و ما اراده کردیم که بر آن طائفه ضعیف و ذلیل در آن سرزمین منت گذارده و آنان را پیشوایان خلق قرار دهیم و ملک و جاه فرعونیان گردانیم و از زمین به آنها قدرت و تمکین بخشیم و به چشم فرعون و هامان و لشکریان آنها آنچه را که از آن ترسان بودند بنمائیم.

□ سوره هود آیات ۱۲۱ و ۱۲۲

وَ قُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ وَ انْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

ترجمه آیه شریفه: و به آنان که ایمان نمی‌آورند بگو که شما هر چه بتوانید به معصیت خدا پردازید ما هم به کار اطاعت مشغول خواهیم بود و شما منتظر جزای خود باشید. ما هم پاداش عمل خود را منتظریم.

□ سوره اعراف آیه ۱۲۸

إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.

ترجمه آیه شریفه: همانا زمین از آن خداست و آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد واگذار و سرانجام از آن پرهیزکاران خواهد بود.

□ سوره توره آیه ۳۲

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُنِيرَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ.

ترجمه آیه: دشمنان می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند ولی خدا می خواهد نور خود را تکمیل کند اگر چه کافران کراحت داشته باشند.

□ سورة حج آیه ۴۱

الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ المُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ.

ترجمه آیه: آنانکه خدا را یاری می کنند کسانی هستند که اگر در روی زمین به آنان اقتدار و تمکن دهیم نماز بپا دارند و زکات به مستضعفان دهند، امر به معروف و نهی از منکر کنند و از هیچکس جز خدا نمی ترسند چون می دانند که عاقبت کارها بدست خداست.

در کتاب تفسیر الصافی جلد ۲ صفحه ۱۲۶ از قول امام باقر(ع) نقل شده که این آیه درباره حضرت مهدی (ع) و یاران آن حضرت نازل شده و خداوند متعال شرق و غرب جهان را به تصرف ایشان در آورد و دین اسلام را به دست آنها بر تمام ادیان غالب گرداند و عالم را فراگیرد بطوری که اثری از ظلم و ستم دیده نشود.

● فصل سوم: مهدی (ع) در احادیث شیعه

پس از قرآن کریم، روایات و احادیث معصومین علیهم السلام اجماعین معتبرترین منابع در خصوص حضرت مهدی (ع) و انقلاب جهانی او می‌باشند که این روایت‌ها بر دو دسته تقسیم می‌شوند.

۱- روایاتی که از منابع شیعه نقل شده‌اند.

۲- روایاتی که از منابع اهل تسنن نقل گردیده‌اند که در این فصل به بعضی از روایات و احادیثی که از طریق محدثین و علمای شیعه از معصومین و پیامبر اسلام (ص) نقل شده‌اند اشاره می‌نمائیم.

۱- قال (ص): الْمَهْدِي مِنْ عِثْرَتِي مِنْ وَوَلِدِ فَاطِمَةَ عَلَيْهِمَا السَّلَامِ

ترجمه حدیث: رسول خدا (ص) فرمود: مهدی (ع) از عترت من و از نسل فاطمه (س) است.

۲- قال رسول (ص): الْمَهْدِي طَاوُوسُ أَهْلِ الْجَنَّةِ

ترجمه حدیث: مهدی (ع) طاووس اهل بهشت است.

۳- قال رسول (ص): يَبْعَثُ اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي إِسْمُهُ إِسْمِي وَ كُنْيَتُهُ

كُنْيَتِي، يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مَلِئْتُ ظُلْمًا وَ جَوْرًا

ترجمه حدیث: خداوند از اهل بیت من مردی را برمی انگیزد که نام او از نام من و کنیه او از کنیه من است و او زمین را پس از آنکه از ظلم و ستم پر شد عدل و قسط را برپا می کند.

۴- قال رسول الله (ص): الْمَهْدِي مِنْ وَوَلْدِي وَجْهَهُ كَالْكَوْكَبِ الدَّرِيِّ.

ترجمه حدیث، پیامبر (ص) فرمود: مهدی از فرزندان من است، صورتش مانند ماه شب چهارده می درخشد.

۵- قال رسول الله (ص): خَلِيفَةُ اللَّهِ الْمَهْدِي

ترجمه حدیث: مهدی (ع) خلیفه خدا در روی زمین است

۶- قَالَ عَلِيٌّ ابْنِ مُوسَى الرَّضَا (ع): إِنَّهُ قَالَ الْخَلْفُ الصَّالِحُ مِنْ وَوَلْدِ أَبِي مُحَمَّدٍ

الْحَسَنِ ابْنَ عَلِيٍّ وَهُوَ صَاحِبُ الزَّمَانِ الْقَائِمِ الْمَهْدِي

ترجمه حدیث: امام رضا (ع) فرمود: او خلف صالح من، صاحب الزمان مهدی قائم است.

۷- تصریح امام حسن (ع)

حضرت امام حسن مجتبی (ع) در جریان صلح با معاویه در اعتراض یکی از یاران خود در مورد صلح با معاویه فرمود:

مگر نمی دانی برای هر یک از ما عهد و پیمانی بر طاغوتیان است، غیر از قائم آل محمد که عهدی با کسی ندارد.

مرد معترض گفت: قائم آل محمد چه کسی است؟

امام حسن (ع) فرمود: قائم آل محمد کسی است که روح الله عیسی ابن مریم در هنگام ظهور پشت سر او به نماز خواهد ایستاد ولو نهمین اولاد برادر من حسین (ع) است. و عمر او طولانی خواهد بود و هنگامی که ظهور نماید گویی یک مرد ۴۰ ساله است.

۸- تصریح امام علی ابن ابیطالب (ع)

حضرت علی (ع) در نهج البلاغه در بخش کلمات قصار، ظهور امام مهدی (ع) را بارها مطرح فرموده‌اند.

(إِنِّي وَاحِدٌ عَشْرٍ مِنْ وُلْدِي حُجَّةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ)

۹- تصریح امام حسین (ع)

امام حسین (ع) فرمودند: ما دوازده نفر همگی امام هستیم، اولین ایشان امیرالمومنین علی ابن ابیطالب و آخرین آنها نهمین فرزند من است.

۱۰- تصریح حضرت امام صادق (ع)

فضل ابن شاذن از علقمة ابن محمد حضری از حضرت صادق (ع) روایت کرده که فرمودند:

امامان پس از پیغمبر دوازده نفرند اول آنها علی ابن ابیطالب (ع) و پس از او حسن و حسین و علی ابن الحسین و محمد علی الباقر (و من) جعفر الصادق و من به موسی ابن جعفر وصیت می‌کنم پس از او رضا که در سرزمین خراسان مدفون می‌شود پس از پدرش محمد بن علی جواد التقی و بعد علی ابن محمد التقی الهادی و پس از او حسن ابن العسکری و پسرش محمد حسن مهدی می‌باشد که چون خروج نماید ۳۱۳ نفر اطراف او جمع شوند به عدد مردان جنگ بدر و چون زمان خروج برسد شمشیر از غلاف بیرون آورد و بکشد دشمنان خدا را^(۱) اعتقاد به شخصیت الهی و مصلح جهانی در میان شیعه امامیه از جایگاه والا و گسترده‌ای برخوردار می‌باشد که در مکتب شیعه این اعتقاد به صورت اصل مسلم در آمده و او خاتم اوصیاست.

تعداد روایاتی که از برادران اهل تسنن در مورد امام مهدی (ع) و ظهور آن بزرگوار وارد شده ۲۰۰ حدیث ذکر شده است و روایاتی که از منابع شیعه در مورد آن حضرت نقل گردیده بیشتر از هزار حدیث می باشد. مسئله مهدویت در جوامع اسلامی آنقدر مهم بوده که حتی ۵۰ سال قبل از تولد امام (ع) حاکمان و خلفاء وقت تلاش می کردند تا جلو تولد او را بگیرند به همین جهت تولد آن بزرگوار به طرو مخفی صورت گرفت تا از گزند دشمنان مصون بماند.

پس از غیبت آن حضرت مسئله مهدویت آنقدر مهم بود که هر کسی می خواست به مقامی برسد و برای خود موقعیتی دست و پا کند اظهار مهدویت می نمود بطوری که نزدیک به ۶۴ نفر ادعای مهدویت نموده اند.^(۱)

۱۱- حدیث امام صادق (ع)

إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا أَقَامَ أَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَاسْتَغْنَى الْعِبَادُ مِنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ - ترجمه حدیث: امام صادق (ع) فرمود: هنگامی که قائم ما قیام می کند زمین به نور پروردگار روشن می شود و بندگان خدا از نور آفتاب بی نیاز می گردند.

۱۲- حدیث امام محمد باقر (ع)

ذَخِرَ لِصَاحِبِكُمْ الصَّعْبُ قُلْتُ: وَ مَا الْعَصْبُ؟ قَالَ مَا كَانَ مِنْ سَحَابٍ فِيهِ رَعْدٌ وَ بَرَقَ فَصَاحِبِكُمْ يَرْكَبُهُ إِمَّا إِنَّهُ سَيَرْكَبُ وَ يَرْقَى فِي الْأَسْنَابِ، أَسْنَابِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَ الْأَرْضِ.

ترجمه حدیث: برای صاحب و دوست شما (مهدی) آن وسیله سرکش ذخیره شده است راوی گوید: گفتم: منظور از وسیله سرکش چیست؟ امام

۱- به نقل از کتاب زندگانی چهارده معصوم نوشته حسین، عمادزاده صفحه ۱۲۸۲

فرمود.

ابری است که در آن غرّش و شدّت صاعقه و یا برق است او (مهدی) بر این وسیله سوار می شود، آگاه باشید او به زودی برابرها سوار می گردد و به آسمانها و زمین های هفتگانه صعود می کند.

۱۳- حدیث امام صادق (ع)

إِنَّ الْمُؤْمِنَ فِي زَمَانٍ قَائِمٍ وَهُوَ بِالمَشْرِقِ سَيَرَى أَخَاهُ الَّذِي فِي المَغْرِبِ وَكَذَلِكَ فِي المَغْرِبِ، يَرَى أَخَاهُ الَّذِي بِالمَشْرِقِ

ترجمه حدیث: مومن در زمان قائم در حالی که در مشرق است مغرب را نیز می بیند همچنین کسی که در مغرب است برادرش را در مشرق خواهد دید.

۱۴- حدیث امام رضا (ع)

وَمَا لِبَاسِ القَائِمِ (ع) إِلَّا الغَلِيظُ وَ مَا طَعَامُهُ إِلَّا الجَسْبُ.

ترجمه حدیث:

امام رضا فرمودند: لباس قائم (ع) چیزی جز پارچه خشن نیست و غذای او نیز غذای ساده و کم اهمیت است.

۱۵- حدیث امام محمد باقر (ع)

إِذَا قَامَ القَائِمُ يَكُونُ المَسَاجِدُ كُلُّهَا جَمًّا لِأَشْرَفِ مِنْهَا كَمَا كَانَ عَلِيٌّ عَهْدِ رَسُولِ اللّهِ (ص)

ترجمه حدیث: امام محمد باقر (ع) فرمود: هنگامی که قائم قیام کند، مساجد در عصر او همگی دارای دیوارهای کوتاه و بدون کنگره خواهد شد همان گونه که در عهد رسول خدا (ص) چنین بود.

علمای شیعه درباره حضرت مهدی (ع) کتب معتبری نوشته اند که در این

قسمت به بعضی از آنها اشاره می شود.

۱- کتاب [المهدی] تألیف فقیه بزرگوار سید صدرالدین صدر

۲- کتاب [البرهان علی وجود صاحب الزمان] تألیف عالم مجاهد مرحوم

سید محسن الامین

۳- کتاب [منتخب الاثر فی اصول الامام الثانی عشر] تألیف دانشمند

بزرگوار لطف الله صافی

۴- کتاب [مهدی انقلابی بزرگ] تألیف استاد حضرت آیت الله مکارم

شیرازی

۵- کتاب [دادگستر جهان] تألیف حضرت آیت الله امین

۶- کتاب [مهدی موعود] تألیف شهید دستغیب شیرازی

۷- کتاب [مهدی موعود] جلد سیزدهم بحار الانوار

و دهها کتاب دیگر که به منظور حفظ اختصار از ذکر نام آنها خودداری

می شود.

● فصل چهارم: مهدی موعود (ع) در احادیث اهل تسنن

با توجه به اهمیت موضوع مهدویت و ظهور آن حضرت و نقش ایشان در زندگی بشر در آینده علاوه بر محدثین شیعه علمای اهل تسنن نیز به موضوع فوق توجه ویژه‌ای داشته و در این مورد روایات زیادی از رسول الله (ص) نقل نموده‌اند که در این فصل به برخی از آن روایات اشاره می‌شود.

۱- محمد شبلنجی، دانشمند معروف مصدی در کتاب [نور الابصار]

می‌نویسد

- تَوَاتُرِ الْأَخْبَارِ عَنِ النَّبِيِّ (ص): أَنَّ الْمَهْدِيَّ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَأَنَّهُ يَمْلَأُ الْأَرْضَ
عَدْلًا.

یعنی: اخبار متواتری از پیامبر (ص) نقل شده که مهدی از خاندان اوست
و زمین را پر از عدل می‌کند.

۲- شیخ محمد صبان در کتاب [العارف الراغبین] چنین آورده است.

- اخبار متواتری از رسول خدا (ص) نقل شده گواهی می‌دهد که مهدی
(سرانجام) قیام می‌کند و از خاندان پیامبر است و زمین را از عدل و داد و
قسط پر خواهد کرد.

۳- ابن حجر در کتاب [صواعق المحرقة] از ابوالحسن امری چنین نقل می‌کند.

- اخبار متواتر و فراوانی از پیامبر اکرم (ص) نقل شده که عاقبت مهدی ظهور خواهد کرد و زمین را پس از آنکه از ظلم و ستم پر شده باشد پر از عدل و داد خواهد کرد.

۴- شیخ منصور علی ناصف دانشمند معروف سنّی در کتاب [التاج] چنین می‌نویسد:

- أَشْتَهَرُ بَيْنَ الْعُلَمَاءِ سَلْفًا وَ خَلْفًا، أَنَّهُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَا بُدَّ مِنْ ظَهْوَرِ رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُسَمَّى [المهدی] يَسْتَوْلِي عَلَى الْمَمَالِكِ الْأِسْلَامِيَّةِ وَ يَتَّبَعُهُ الْمُسْلِمُونَ وَ يَغْدِلُ بَيْنَهُمْ وَ يُؤَيِّدُ الدِّينَ

- ترجمه گفتار شیخ منصور علی ناصف:

در میان همه دانشمندان - امروز و گذشته، مشهور است که سرانجام مردی از اهل بیت پیامبر (ص) ظاهر می‌شود که بر تمام کشورهای اسلامی مسلط می‌گردد و مسلمانان همه از او پیروی می‌کنند و در میان آنها عدالت را اجراء می‌نماید و دین را تقویت می‌کند...

این دانشمند سنّی مذهب سخن را در مورد امام زمان (ع) ادامه داده و می‌گوید:

احادیث مربوط به مهدی را بسیاری از بزرگان صحابه و محدثین نقل کرده‌اند و کسی همچون (ابن خلدون) آنها را ضعیف شمرده که قطعاً خطاء کرده است.

۵- امام شوکانی در کتاب [التوضیح فی تواتر ماجاء فی المنتظر و الرجال و المسیح] این عالم برجسته اهل تسنن در کتاب مذکور که تمام آن پیرامون

تواتر احادیث مربوط به حضرت مهدی (عج) و خروج دجال و بازگشت حضرت مسیح است بحث مشروحو در زمینه تواتر احادیث مربوط به مهدی (عج) می گوید:

هَذَا يَكْفِي لِمَنْ كَانَ عِنْدَهُ ذَرَّةٌ مِنَ الْإِيمَانِ وَقَلِيلٌ مِنْ إِتْصَافٍ!

یعنی: آنچه گفته شد برای کسانی که یک جو انصاف داشته باشند کافی به نظر می رسد. (۱)

کتب زیادی از اهل تسنن درباره حضرت مهدی (ع) تألیف و چاپ شده است که در اینجا به برخی از آنها اشاره می نمائیم.

۱- الاربعین ۲- مناقب المهدی ۳- صفت المهدی که هر ۳ تألیف حافظ ابونعیم اصفهانی است.

۴- البیان فی اخبار صاحب الزمان تألیف گنجی شافعی ۵- البرهان فیما جاء فی صاحب الزمان تألیف متقی هندی ۶- اخبار المهدی تألیف حماد ابن یعقوب ۷- العرف الوردی فی اخبار المهدی ۸- علامات المهدی تألیف حافظ سبوطی ۹- القول المختصر فی علامات المهدی المنتظر تألیف جمال الدین مقدس ۱۰- التوضیح فی تواتر ماجاء فی المنتظر و الرجال و المسیح تألیف امام شوکانی ۱۱- البراز الوهم المکنون من کلام ابن خلدون تألیف استاد احمد محمد صدیق ۱۲- الاذاغه لما کان و یکون بین یدی الساعة تألیف ابوطیب ابن ابی احمد الحسین ۱۳- المهدی (بخشی از سنن ابی داود) ۱۴- الهدایة الندیة تألیف ابو داود بجستانی ۱۵- عقد الدر فی اخبار الامام المنتظر تألیف شیخ جمال الدین یوسف دمشقی ۱۶- المهدی الی ما

۱- به نقل از کتاب مهدی انقلابی بزرگ - آیت اله مکارم شیرازی به نقل از کتاب التاج صفحه ۳۲۷۵

ورد فی المهدی تألیف شمس الدین محمد ابن طولون ۱۷۔ المشرب الوردی
فی مذهب المهدی تألیف ملا علی القاری و... (۱)

● فصل پنجم: مهدی موعود در بشارت پیامبران

۱- امام مهدی (ع) در کتاب زبور داود پیامبر

همان طوری که قرآن کریم در سوره مبارکه انبیاء آیه ۱۰۵ به این موضوع اشاره کرده و می‌فرماید:

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

یعنی: در کتاب (زبور) داود نوشتیم که زمین را بندگان صالح به ارث خواهند برد.

در متن زبور این بشارت عظیم با کلمات و بیانات مختلفی بیان شده است که پس از تسلی و دلداری دادن به حضرت داود (ع) او را از خطر افراد شریر و فاسد در امان می‌دارد و می‌فرماید:

ای داود: از شریران رنجیده خاطر مشو، آنان همانند علف‌های هرز به زودی از بین می‌روند، به خدا توکل کن و با یاد او آرام گیر و در انتظار باش. خداوند صالحان را میراث زمین خواهد کرد ولیکن عاصیان و افراد شریر عاقبت مستأصل و نابود و منقطع خواهند شد.

۲- امام مهدی (ع) در کتاب انجیل

در کتاب انجیل حضرت عیسی (ع) فصل سوم آیات ۳۳ تا ۳۷ در

● فصل ششم: پیرامون راز طول عمر امام مهدی (ع)

از سال ۲۵۵ هجری قمری که مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف در شهر سامرا در خانه امام حسن عسکری (ع) در عین شگفتی متولد گردید پس از سال‌های کوتاه زندگی در میان مردم، از نظرها غایب شد که تا حال غیبتش ادامه دارد و فقط خدا می‌داند که این غیبت چند سال دیگر ادامه خواهد داشت.

از غیبت امام عصر (ع) تا کنون بیش از هزار سال می‌گذرد و این عمر طولانی برای عده‌ای سئوالات و ابهاماتی بوجود آورده است که علاوه بر طولانی بودن عمر شریف آن حضرت، عدم حضورش در میان مردم بر این سئوالات و ابهامات افزوده است.

هر چه بر پیشرفت علوم و فنون روزگار افزوده می‌شود و سطح علمی افکار عمومی بالا می‌رود این سئوالات و ابهامات کمتر می‌شود با این حال ما باید پاسخ منطقی و قانع کننده‌ای به سئوالات مطروحه داشته باشیم، بنابراین سعی می‌شود تا حد امکان موضوع [راز طول عمر حضرت مهدی موعود (ع)] را از جهات گوناگون مورد بررسی و کنگاش قرار دهیم.

□ اشکال کنندگان چه کسانی هستند؟

از قرون پیش کسانی همواره به اعتقادات شیعه در مورد حیات طولانی و شگفت‌انگیز حضرت مهدی (ع) اشکال گرفته و آن را مستمسکی برای ردّ وجود آن حضرت قرار داده‌اند ما باید این نکته را روشن کنیم که اشکال کنندگان و منکران وجود حضرت مهدی (عج) با توجه به بیش از (هزار سال عمر) و مغایرت آن با عمر هراسانی که معمولاً بین ۸۰ نهایتاً تا ۱۲۰ سال بیشتر نمی‌باشد مشخص کنیم چه کسانی هستند و بر چند گروه تقسیم می‌شوند؟

اشکال کنندگان و منکران حضرت مهدی (ع) را بطور کلی می‌توان به سه گروه تقسیم بندی نمود.

۱- جاهلین و طرفداران علم

۲- معاندین و منکریم خدا

۳- گروه خدا پرستان

گروه اوّل را کسانی شامل می‌شوند که صرف نظر از هر آئین و اعتقادی به علت عدم آگاهی به علم و دانش از درک حقایق عاجز مانده نتیجتاً می‌گیرند چگونه می‌شود انسانی بیش از هزار سال عمر داشته باشد در حالی که عمر انسان در عصر ماشین به سختی به ۱۰۰ تا ۱۲۰ سال می‌رسد؟ برخی دیگر طرفداران علم هستند و هر چیز را فقط از راه اثبات علمی قبول دارند.

گروه دوم معاندین و منکرین خدا هستند که به علت انکار ذات الهی، وجود حضرت مهدی (ع) را نیز انکار نموده‌اند این گروه به تمام مسایل از دریچه مادی نگریسته و حاضر نمی‌شوند قدرت الهی را در جهان هستی

قبول نمایند همه چیز را باید از طریق حس و شهود پذیرفت در حالی که در طول تاریخ حوادث و اتفاقاتی رخ داده که مسلم و ثابت شده هستند و همگان آنها را پذیرفته‌اند معذک این افراد باز هم قدرت خدا را در این قبیل حوادث و رویدادها نادیده می‌گیرند.

□ طرح سؤال

عده‌ای چنین مطرح کرده‌اند که از عمر امام زمان (ع) بیش از هزار سال گذشته است در حالی که عمر انسان غالباً از یکصد سال تجاوز نمی‌کند و بندرت پیدا می‌شود که به یکصد و بیست سال برسد و اگر افرادی را می‌بینیم که عمر آنها به یکصد و پنجاه سال رسیده، جزء نوادر جهان به حساب می‌آیند، عمر امام زمان (ع) نه با عرف جامعه سازگار است و نه تاریخ شبیه آن را بخاطر دارد. پس آیا طول عمر امام زمان به افسانه‌ای شبیه نیست؟

□ کنگاشی در این خصوص

همانطوری که بیان شد ما باید برای هر سه گروه جواب‌های جداگانه‌ای داشته باشیم. گروه اول از اشکال کنندگان را افرادی تشکیل می‌دهند که می‌خواهند مسایل را فقط از طریق علم ثابت کنند و به غیر از آن به ادله و براهین و شیوه‌های دیگر توجهی نمی‌نمایند.

□ علم در مورد طول عمر چه می‌گوید؟

در اینجا چند سؤال مطرح می‌شود.

- ۱- آیا عمل طبیعی انسان حد ثابت و مشخصی دارد؟
  - ۲- فیزیولوژیستها در این باره چه نظری دارند؟
  - ۳- آیا امکان افزایش طول عمر انسان وجود دارد؟
  - ۴- آیا افراد استثنایی از قواعد علوم بشری جدا هستند؟
  - ۵- آیا در طول تاریخ افرادی که استثنایی بوده و دارای عمر بسیار طولانی داشته‌اند سراغ داریم؟
  - ۶- چرا روز به روز قد افراد کوتاه و سن آنها کمتر می‌شود؟
- همه ما می‌دانیم که در جهان هستی برای هر چیزی عمر مشخص و کارکرد معینی وجود دارد.
- مثلاً عمر یک باتری کوچک حدود ۲۴ ساعت می‌باشد، چنانچه بطور مستمر مورد استفاده قرار بگیرد پس از مدت زمانی نیروی باتری تمامی می‌شود.
- یک موتور می‌تواند در شرایط عادی و مساعد چنانچه فشار بیشتری بر او وارد نشود ۱۰ سال کار کند، اگر استفاده از آن به صورت غیر اصولی باشد عمر آن به ۵۰ سال تقلیل می‌یابد.
- یک اتومبیل در شرایط مطلوب با رعایت تمام جوانب احتیاط ممکن است ۲۰ سال کار کند اگر خوب نگهداری نشود این کارکرد به کمتر از ۱۰ سال خواهد رسید.
- انسان هم همینطور است اگر شرایط بهداشتی مسایل روحی و روانی را مراعات کند عمر او قطعاً افزایش خواهد یافت.
- بنابراین می‌بینیم که عمر اشیاء متفاوت هستند، مثلاً عمر اتم‌ها یکهزارم ثانیه و گاهی صد میلیونم ثانیه است در حالی که عمر کره زمین را ۵۰۰۰ سال

تخمین زده‌اند^(۱)

□ آیا انسان عمر مشخص و ثابتی دارد؟

در طول تاریخ هیچکس نتوانسته برای انسان عمر معین و ثابتی اعلام کند و بگوید عمر انسان ۱۰۰ یا ۱۵۰ سال است! همواره بین دانشمندان و فلاسفه و پزشکان اختلاف نظر فاحشی وجود داشته است.

در این رابطه توجه شما خوانندگان محترم را به نظریات برخی از دانشمندان در خصوص عمر انسان جلب می‌نمایم.

۱- پاولوف گفته است عمر طبیعی هر انسان ۱۰۰ سال است

۲- مچینکوف معتقد بود عمر طبیعی هر انسان ۱۵۰ تا ۱۶۰ سال است.

۳- کوفلاند پزشک آلمانی گفته است عمر طبیعی هر انسان ۲۰۰ سال

می‌باشد.

۴- فلوگر فیزیولوژیست معروف عقیده داشت عمر طبیعی انسان‌ها ۶۰۰

سال است.

۵- بیکن فیلسوف و دانشمند انگلیسی رقم عمر بشر را از این هم بالاتر

برده و گفته است عمر انسان به ۱۰۰۰ سال هم می‌رسد.

با توجه به اختلاف نظر فاحش در ارقام ذکر شده می‌فهمیم که انسان عمر

ثابت و معینی ندارد و تابع شرایط بوده و می‌تواند افزایش داشته باشد و یا

کوتاه باشد.

۱- مهدی انقلابی بزرگ - آیت اله مکارم شیرازی صفحه ۲۲۳.

□ پزشکان در مورد عمر انسان چه می‌گویند؟

پزشکان متفق القولند که بر اساس دلایل و مستندات علمی و پزشکی مرگ انسان بر اثر انواع بیماری‌هاست و اگر علم پزشکی بتواند به نوعی جلو بیماری را در انسان بگیرد می‌تواند از مرگ او جلوگیری نموده و عمر او را به هزاران سال برساند.

این پزشکان معتقدند: اگر ما بتوانیم یاخته‌های انسان را از نابود شدن نجات دهیم، او می‌تواند سالیان زیادی تندرست و شاداب به زندگی خود ادامه دهد و عمر شگفت‌آمیز داشته باشد.

دکتر آلیکس کارل زیست شناس و جراح معروف فرانسوی (۱۸۷۳ - ۱۹۴۴ میلادی) که در مؤسسه علمی راکفلر امریکا به تحقیقات علمی مشغول بود در کتاب خود به نام [انسان موجود ناشناخته] می‌گوید: اگر محیط و ترکیبات غذایی و بهداشتی را برای انسان ثابت نگهداریم، سلول‌های او می‌توانند برای همیشه به فعالیت خود ادامه دهند و اگر موانعی که باعث از بین رفتن سلول‌های بدن انسان می‌شوند را شناسایی و از بین ببریم دیگر انسان پیر نمی‌شود و می‌تواند عمر جاودانه داشته باشد. وی برای اثبات این ادعا آزمایش‌های جالبی به انجام رسانده که برای ما خیلی با ارزش هستند.

دکتر کارل قلب مرغی را در فضایی که به مواد غذایی مورد نیاز آغشته بود نگهداری کرد یکی از مهمترین نتایجی که پس از آن دانشمندان به این نتیجه شگفت آور دست یافتند، این بود چنانچه مواد غذایی لازم و سایر احتیاجات به یک موجود زنده برسد، گذشت زمان هیچگاه نخواهد توانست کوچکترین اثری پیری را در او بوجود آورد.

□ چرا انسان می میرد؟

علم پزشکی امروزه ثابت نموده است که مرگ و میر انسان‌ها دلایل علمی دارد یکی از مهمترین علت مرگ انسان این است که اعضای بدنش به همدیگر مرتبط هستند هنگامی که عضوی از بدن دچار مرگ و میر می شود در عضو دیگر تأخیر گذاشته و آن عضو را بیمار می نماید و سرانجام او را به مرگ مبتلا می کند.

به عنوان مثال، حمله ناگهانی میکروب‌ها به بدن انسان می توانند بسیاری از اعضای بدن انسان را از کار انداخته و او را با مرگ مواجه سازند و همین مسئله باعث گردیده است که عمر انسان زیاد نباشد.

پس اگر شرایط زیست محیطی و نوع تغذیه و بهداشت انسان به گونه ای باشد که زمینه بروز این قبیل عوارض را بگیرد و از تأثیرگذاری آن مانع شوند و قطعاً انسان می تواند عمر بسیار طولانی حتی چند هزار ساله داشته باشد.

□ پس پیری چیست؟

این یک اصل مسلم علمی است که اگر انسان تحت شرایط مطلوب زندگی قرار بگیرد و با عوامل نابود کننده مبارزه کند عمر جاویدان خواهد یافت، احتمالاً تنها این سؤال در اذهان باقی می ماند پس در این صورت مسئله پیری چه می شود؟

همانطوری که گفتیم بشر با گرفتن جلو امراض و بیماری‌ها می تواند سالم و شاداب بماند در این صورت دیگر پیری مفهومی پیدا نمی کند چون پیری معلول امراض و از بین رفتن یاخته‌های بدن انسان است و اصولاً دانشمندان معتقدند پیری نوعی بیماری است که از نقل و مکان و نابود شدن سلول‌های

بدن بوجود می‌آید.

بنابر این پیری تابع قوانین مربوط به تغییرات فیزیولوژیستی مانند تغییرات در ترشحات غدد ماست و سمومات حاصل از تخمیر میکروب‌های روده و یبوست باعث پیری در انسان می‌شود چنانچه علم پزشکی قادر باشد جلو این امراض را بگیرد انسان هرگز به بیماری پیری و ضعف دچار نخواهد شد و با پیشرفت‌هایی که علم کرده این امکان منتفی نمی‌باشد.

□ با این همه چرا عمر انسان هر روز کوتاهتر می‌شود؟

با وجود پیشرفت و ترقی در علوم پزشکی چرا عمر انسان‌ها هر روز کوتاهتر از گذشته می‌شود؟ در حالی که در روزگاران گذشته علم ترقی چندانی نکرده بود.

در جواب باید گفت: پیشرفت علم یک مسئله است و نوع زندگی انسان مطلب دیگری است، زندگی ماشینی و توجه انسان به انواع غذاهای رنگارنگ که اکثراً مضر هستند و سلامتی انسان را تهدید می‌کنند و آلوده شدن انسان به امراض روحی و روانی که از مختصات و ویژگی‌های عصر تکنولوژی و ماشینیسیم است و عوارض اومانیسیم مانند حرص و نداشتن آرامش روحی و روانی و هنجارهای اجتماعی و احساس غربت و تنهایی، دروغگویی و حسادت، جملگی باعث شده‌اند تا انسان در معرض انواع بیماری‌های جسمی و روحی و روانی قرار بگیرد و از عمر او رفته رفته کمتر و کمتر شود.

□ گذشته از ادله پزشکی، با توجه به وجود افرادی در جهان که دارای عمرهای زیادی هستند ثابت می‌کند که عمر انسان حد ثابت و مشخصی ندارد.

هر چند عمر متوسط انسان ۷۰ سال است ولی انسان هایی را در اطراف خود و جهان هستی می‌بینیم که دارای عمرهای متفاوت هستند که نشانگر ثابت نبودن عمر انسان است.

به عمرهای متفاوت بعضی از افرادی که از طول عمر زیاد برخوردار بودند توجه فرمائید.

۱- در یکی از دهکده‌های شمال ایران مردی است بنام سید علی که ۱۹۵ سال عمر کرده است.

۲- شخصی در قفقاز در سن ۱۶۸ سالگی فوت نموده است.

۳- در چین مردی به نام [دلی جینگ] مشاهده شده که موهایش سفید شده بود ولی او همواره جوان بوده در حالی که ۲۵۳ سال عمر کرده بود.

۴- حضرت آدم ابوالبشر (ع) ۹۳۰ سال عمر کرد.

۵- حضرت شیب ۹۱۲ سال عمر کرد.

۶- انوش ۹۰۵ سال زندگی کرد.

۷- قینان ۹۱۰ سال عمر داشته است.

۸- متوشالخ ۹۶۵ سال عمر نموده بود.

۹- لوط پیامبر (ع) ۷۳۳ سال عمر کرده بود.

۱۰- ادریس پیامبر ۳۰۰ سال عمر داشته است.

۱۱- عاد پیامبر ۱۲۰۰ سال از عمرش گذشته بود.

۱۲- حضرت نوح پیامر ۹۵۰ سال عمر کرده بود.^(۱)
وجود چنین انسان هایی در طول تاریخ با آن همه عمرهای بسیار طولانی نشانگر آن است که از نظر علم [طول عمر حضرت مهدی (ع)] هیچ مشکلی نمی تواند داشته باشد و ایراد کسانی که عمر شریف آن حضرت را افسانه ای بیش نمی پندارند ردّ می کند.

□ گروه دوّم و اشکال آنها

گروه دوم که معاندین خدا هستند و هر چیز را از بعد مادی نگاه کرده و می گویند باید همه چیز با قوانین طبیعت مطابقت داشته باشد، پاسخ ما به آنان همان پاسخی است که به طرفداران علم دادیم.

□ گروه، سوم خداپرستان

این گروه را افرادی تشکیل می دهند که به خداوند معتقد بوده و آنچه در کتب آسمانی توحیدی آمده است پذیرفته و قبول نموده اند ولی در میان آنان عده ای هستند که با موجود ادلّه کافی باز هم در خصوص حضرت مهدی (ع) دچار ابهام اشکال هستند. که در این صورت ما علاوه بر آنچه که برای طرفداران علم و ماتریالیست ها بیان کردیم، سخنان دیگری با این عده داریم. یکی از خصوصیات خداپرستان این است که آنان برای خداوند قدرت بی پایان قائل هستند و معتقدند خداوند به انجام هر کاری قادر و تواناست و فرستادگان الهی را نیز افرادی خارق العاده و قدرتمند به سبب اتّصال به ذات خداوند می دانند این گروه عقیده دارند که خداوند بر تمام قوانین طبیعی که

خود وضع نموده حاکم می باشد، بنابراین پیروان حضرت مسیح (ع) خود شاهد شفا دادن بیماران صعب العلاج و زنده کردن مردگان توسط آن پیامبر بزرگ الهی بوده اند. و یا پیروان حضرت موسی ابن عمران به چشم می دیدند که چگونه پیامبر شان در هنگام عبور از رود بزرگ نیل عصای خود را به رود زد و رود به دو نیمه شد و شکافی بزرگ در آن ایجاد گردید تا آنها توانستند از آن گذشته و از خطر دشمن محفوظ بمانند و یا می دیدند که حضرت موسی به امر انهی عصای خود را چگونه به ازدهای بزرگ تبدیل می کرده.

با توجه به موارد فوق بنابراین اعتراض و اشکال کلیمیان و مسیحیان در خصوص طول عمر حضرت مهدی (ع) از پایه بی اساس می باشد.

مسیحیان می گویند که دشمنان مسیح او را به صلیب [دار] آویخته و سپس دفن کردند ولی حضرت مسیح پس چند روز از قبر به پا خواست و زنده شد و به آسمان ها رفت و هم اکنون زنده است، در حالی که هزاران سال از آن حادثه گذشته است، چگونه آن را بر خلاف علم و عقل نمی دانند؟!

پس باید به آنان گفت: همان طوری که حضرت مسیح هزاران سال می تواند زنده بماند، حضرت مهدی هم بنابر آنچه در تمام کتابهای آسمانی [قرآن، توران زبور و انجیل] بیان شده می تواند عمر طولانی داشته باشد و این مسئله بر خلاف علم و عقل و منطق نمی باشد.

□ قرآن چه می گوید؟

قرآن که [تبیاناً لکل شیء] یعنی بیان کننده همه چیز است به مواردی اشاره می کند که به بحث ما کمک زیادی می کند و ما در این بخش به برخی از آن موارد جهت روشن شدن موضوع اشاره می نمائیم.

۱- خداوند در باره حضرت یونس که به دریا افکنده شد و طعمه نهنگ گشت می فرماید:

[فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ لَلَبَثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ^(۱)]

ترجمه آیه شریفه: هر آینه اگر یونس از تسبیح کنندگان نبود تا روز قیامت او را در شکم ماهی نگه می داشتیم.

۲- قرآن در داستان عزیز پیغمبر می فرماید: خداوند پس از صد سال دوباره او را زنده کرد.

۳- برابر آیات قرآنی، حضرت نوح (ع) ۹۵۰ سال به هدایت قوم خود پرداخت.

[فَلَبَثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا^(۲)]

۴- خضر پیامبر که دارای عمر طولانی بود.

بنابراین، موضوع طول عمر حضرت بقیه الله امام زمان (ع) از جهات مختلف قابل قبول و پذیرش است، همان طوری که از راه علمی اثبات گردید انسان می تواند عمر بسیار طولانی داشته باشد و خداوند علاوه بر قوانین طبیعی که بر همه آنها حاکم است این قدرت را دارد که به بندگان خود عمر طولانی عنایت کند خدایی که قادر است حضرت یونس را در شکم نهنگ زنده نگه دارد آیا نمی توان حضرت مهدی سلام الله علیه را در خشکی که شرایط زیست محیطی به مراتب بهتری دارد سال های طولانی نگه دارد؟ [البته که می تواند].

● فصل هفتم: فلسفه غیبت امام مهدی (ع)

فلسفه غیبت حضرت مهدی (ع) در میان مردم به خصوص مخالفین و منکرین از مباحث مهم است، بعضی از افراد پس از طرح سئوالات متعددی در خصوص وجود آن حضرت و راز طولانی عمر شریفش این سؤال را مطرح می نمایند که فلسفه غیبت امام چیست؟ مگر نه این است که امام رهبر مردم است و باید در کنار مردم و در میان آنها باشد تا بتواند از نزدیک مشکلات و گرفتاری های آنان را ملاحظه و نسبت به رفع آنها اقدام نماید؟ مردم در هنگام نیاز و گرفتاری چگونه می توانند به امام و پیشوایی که به او دسترسی ندارند از هدایت و رهبریش بهره مند شوند؟

آنها از خود می پرسند اصلاً فایده غیبت چیست و چرا امام زمان تا به حال ظهور نکرده؟ در زمان غیبت و عدم دسترسی به امام مردم چه باید بکنند؟

ما در این فصل به حول و قوه الهی تلاش داریم، فلسفه غیبت را مطرح و بررسی کنیم.

□ شیعه در این باره چه می گوید؟

شیعه معتقد است که امام مهدی (عج) از نظرها پنهان و در عالم غیبت به

سر می برد و این اعتقاد را با الهام از آیات قرآن و روایات پیامبر (ص) و ائمه معصومین علیهم السلام اجمعین کسب نموده است.

طبق روایات متعددی که از رسول خدا (ص) و امامان رسیده امام مهدی (ع) در سال ۲۵۵ هجری قمری متولد شد پس از حضور در میان مردم و زندگی معمولی بنابه مشیت الهی از نظرها غایب شد که تا به حال نیز ادامه دارد.

از نظر شیعه غیبت امام مهدی (ع) مشیت الهی بوده و قطعاً خداوند هر کاری که انجام می دهد منزه از هر عیب و نقص است و بی گمان دارای اهداف والا و فواید فراوان می باشد که مسئله غیبت امام (ع) نیز از همین مقوله است. از نظر عقل و خرد سالم و روایات متواتر شیعه، امام مهدی (ع) گرچه در غیبت بسر می برد و لیکن در جامعه حضور دارد و در میان مردم رفت و آمد می نماید و از اوضاع جهان مطلع می باشد و ارتباط او هرگز با جامعه قطع نیست.

با توجه به عنایت ویژه حق تعالی، آن حضرت به تمام نقاط جهان تردد داشته و از یک نوع زندگی گسترده و فراگیر برخوردار بوده و او بیش از همه در انتظار فرج ظهور خود می باشد تا فرمان الهی را تحقق بخشد.

□ پس چرا امام زمان ظهور نمی کند؟

علیرغم اینکه امام (ع) زنده است و انتظار فرج ظهور خود را می کشد و با این همه ظلم و ستم و خون ریزی در سراسر دنیا چرا آن حضرت ظهور نمی نماید تا ظلم و ستم را از میان برداشته و وضع جهان را سر و سامانی دهد؟

حالا که همگان از ظلم و ستم به ستوه آمده اند و انتظار یک مصلح واقعی را می کشند چرا آن حضرت تا به حال ظهور نکرده است؟

□ پاسخ ما

ما معتقدیم بسیاری از مردم جهان به وجود حضرت مهدی (ع) به عنوان یک مصلح بزرگ اعتقاد پیدا کرده‌اند و از فقدان رهبران شایسته و راستین حقیقتاً به ستوه آمده‌اند و سران حکومت‌ها جز وسعت‌طلبی و افزون خواهی و ظلم و خون‌ریزی و تسخیر سرزمین‌های دیگران به چیز دیگری نمی‌اندیشند، با وجود این شرایط نابسامان و فراهم شدن زمینه‌های لازم هنوز هم به زمان نیاز می‌باشد.

برای تحقق یک انقلاب و تحول همه جانبه دو عنصر، حتمی و ضروری است.

۱- وجود رهبری شایسته و انقلابی با اهداف و آرمانهای الهی

۲- آمادگی عمومی مردم در سطح جهان از هر نظر.

حضرت مهدی (ع) به عنوان یک رهبر و مصلح بزرگ منتظر آمادگی عمومی مردم جهان می‌باشد تا شرایط از هر حیث برای آمادگی و پذیرش انقلاب بزرگ جهانی او فراهم شود.

متأسفانه هنوز دنیا آماده پذیرش چنان حکومتی نشده است و طبیعی است به محض آمادگی عمومی آن حضرت بطور یقین قیام خواهند کرد.

□ چگونه شرایط برای قیام فراهم می‌شود؟

بعضی از افراد می‌گویند جهان را ظلم و ستم فراگرفته، کشتار دسته جمعی به وسیله بمب‌های اتمی و شیمیایی، بسیاری از مردم بی‌گناه و بی‌دفاع را به خاک و خون کشیده است و سیاست‌های وحشیانه حکومت‌های جباران در سراسر دنیا بسیاری از مردم مظلوم و بی‌دفاع را از سرزمین‌های خود آواره نموده است.

جنگ‌های ویرانگر، صلح و آرامش را از مردم سلب نموده است با این

وضع بحرانی و نگران کننده چرا خداوند امام را برای نجات مردم جهان نمی فرستد؟ و آن حضرت تا کی باید در پس پرده غیبت باشد؟
چرا خداوند از معجزه استفاده نمی کند؟

برای رفع این شبهه باید توجه داشت همانطوری که در سرگذشت پیامبران الهی و امامان به چشم می خورد، خداوند جز در موارد نادر، برنامه ها و اهداف آنان را از طریق روشهای عادی و اسباب طبیعی به انجام رسانده و معجزه جز در موارد اندک و استثنایی مورد نظر نبوده و در شکل گیری قیام و انقلابهای آنان دخالت چندانی نداشته است.

از این رو همه انبیاء الهی و جانشیان آنان برای پیشبرد برنامه ها و اهداف خود از ابزارهای معمول و رایج مانند تعلیم و تربیت افراد، مشورت با مردم، آمادگی فرهنگی و اقتصادی، آموزش تاکتیکهای نظامی و فراهم نمودن هر گونه امکانات مادی و معنوی استفاده می نموده اند.

پیامبر اکرم (ص) [نهضت بزرگ اسلام] را وقتی به پیروزی رساند که شرایط آن روز بسیار سخت و دشوار بود ولی آن حضرت به امید اینکه هر روز معجزه ای رخ دهد تا دشمنان قلع و قمع شوند دست از تلاش و مجاهدت نکشید، آن بزرگوار برای رسیدن به هدف خود در دو حوزه وارد فعالیت و مجاهدت شد.

۱- حوزه فرهنگی و معنوی

۲- حوزه آمادگی های عمومی مردم

پیامبر (ص) برای رسیدن به هدف بزرگ خود که همانا پیروزی نهضت بزرگ اسلام بود افراد بسیاری را در عرصه فرهنگی و علوم و فنون و نیز از حیث معنوی تربیت نمود که هر کدام در پیروزی آئین پاکش نقش به سزایی داشتند.

پیامبر (ص) علاوه بر این، مردم را وارد صحنه های مبارزه کرد، طرح

برنامه ریخت و آنان را به علوم و فنون رزمی و دفاعی مجهز نمود و در تمام جنگ‌ها از نظرات و مشورت‌های آنان با اینکه خود معصوم و آگاه به تمام مسائل بود استفاده کرد و آنها را در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داد.

تمام این شرایط زمینه‌های فتح بزرگ اسلام و گسترش آن به سراسر جزیره العرب رامی‌ساخت که این روش یکی از رموز پیروزی عظیم پیامبر عظیم الشان اسلام بود بنابراین خداوند متعال نمی‌خواهد فقط از طریق اعجاز و امدادهای غیبی تمام کارها را انجام دهد، بلکه مشیت الهی بر این است که امورات از راههای طبیعی و عادی انجام شود که در بحث قیام حضرت مهدی (ع) این مسئله نیز مورد توجه است به همین خاطر جهان باید از هر نظر آماده پذیرش قیام امام مهدی (ع) برای ایجاد حکومت واحد جهانی را داشته باشد، البته خداوند در پاره‌ای موارد برای نشان دادن حقانیت و تسریع، در امورات قطعاً از معجزه استفاده می‌کند چون خداوند متعال در تمام کتب آسمانی این نوید را داده است که وعده‌اش مبنی بر پیروزی مستضعفان بر تمام مستکبران قطعی و حتمی است به همین جهت در جایی که لازم باشد امدادهای غیبی خود را به کمک حضرت مهدی (ع) و یاوران او خواهد رساند. [انشاء الله]

□ برای ظهور حضرت مهدی (ع) چه نوع آمادگی باید باشد؟

با توجه به آنچه گفته شد فلسفه غیبت امام و عدم ظهور آن حضرت، فراهم نبودن زمینه‌های ایده‌ال و مطلوب برای تشکیل حکومت واحد جهانی توسط آن امام همام می‌باشد و هر زمان شرایط عمومی برای پیاده کردن انقلاب بزرگ فراهم شود ظهور امام عصر سلام الله علیه قطعی است. باید برای ظهور امام مهدی (ع) شرایط از هر نظر فراهم شود که برای

تنویر افکار به برخی از آن شرایط اشاره می شود.

۱- آمادگی روانی

آمادگی روانی برای پذیرش و تحقق انقلاب و زمینه‌های قیام حضرت مهدی (ع) مسئله بسیار مهمی است، اصولاً تا در انسان‌ها آمادگی روحی و روانی بوجود نیاید دست به هیچ اقدام و پذیرش نمی‌زنند و این موضوع از نظر روانشناسی مورد تأیید است.

مردم سراسر دنیا باید به اندازه لازم بی‌عدالتی‌ها را مشاهده کنند و از آنها خسته شوند تا نارسایی و ضعف قوانین بشری در خصوص اجرای عدالت اجتماعی برای آنها مشخص شود و آنها این حقیقت را دریابند که صلح و عدالت در سراسر دنیا فقط از طریق علم و صنعت و تکنولوژی بوجود نمی‌آید!

تنها عاملی که می‌تواند برای آنها صلح و عدالت حقیقی به ارمغان آورد ارزش‌های انسانی، ایمانی، عواطف بشری و اخلاق کریمه و برخورداری از رهبری راستین و شایسته است.

مردم باید خواهان و تشنه وضعیتی باشند که بتوانند عطش حقیقت خواهی آنان را فروکش نماید تا خود بی‌صبرانه به آن سمت حرکت کنند و به دنبال چشمه حقیقت و عدالت رهسپار شوند.

مردم جهان باید در جستجوی کسی باشند که گرفتاری و نیازهای آنان را بر طرف نماید و آن منجی بشریت جز امام مهدی و حکومت جهانی عدالت خواهانه او نمی‌باشد.

□ این آمادگی چگونه بوجود خواهد آمد؟

این سؤال در اذهان بوجود خواهد آمد که این آمادگی عمومی روحی و

روانی را برای مردم جهان چه کسانی باید فراهم نمایند؟
 در پاسخ باید گفت: بخشی از آن را گذشت زمان به عهده خواهد گرفت و
 بخش دیگر آن بستگی به تعلیم و تربیت و پیشرفت‌های فرهنگی دارد که این
 رستاخیز فکری از سوی علمای دین و دانشمندان و خیرخوانان و انسان‌های
 با ایمان و افراد حقیقت‌جو باید در جامعه بشری بوجود آمد.
 انقلاب اسلامی ایران به رهبری حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی
 (ره) که نشأت گرفته از حکومت جهانی حضرت مهدی (ع) بود توانست در
 این زمینه قدم‌های مثبتی در سطح جهان بردارد و افکار عمومی را به
 حکومت اسلامی و رهبری آن بزرگوار جلب نماید.

□ آمادگی فرهنگی

از نظر فرهنگی و اعتقادی شرایط عمومی دنیا باید بگونه‌ای باشد که تمام
 مردم دنیا در زیر یک پرچم بتوانند با هم در کمال صلح و آرامش و دوستی
 زندگی کنند.

برای تحقیق این آرمان بزرگ جهانی، باید دست تمام زورمندان و
 ستمگران از سر ملل جهان کوتاه شود و اختلاف زبان و نژاد و قومیت‌های
 گوناگون منطقه‌ای و جغرافیائی مانع از تفاهم و صلح و آرامش مردم جهان
 نشوند تا آنان بتوانند همانند اعضای یک خانواده در محیط صمیمی و
 آرامبخش در کنار هم زندگی کنند، نتیجتاً برای آمادگی فرهنگی سه عنصر،
 لازم و ضروری است.

۱- صلح ۲- عدالت ۳- برادری

با کمال تأسف در جهان ما هر سه عنصر کمیاب می‌باشد و مردم را رنج
 می‌دهد جهان صلحی می‌خواهد که فقط در شعارهای مژورانه نباشد،
 صلحی که در سایه آن جنگ‌افزارهای مخرب و ویرانگر خاموش شود،

صلحی که همه مردم صرف نظر از ملیت و زبان و کشور بتوانند غمخوار و خیرخواه همدیگر باشند تا بتوانند برادرانه در کنار همدیگر زندگی کنند و عدالتی در جهان باید بوجود آید که میان سیاه و سفید هیچ امتیازی نباشد، عدالتی که از تمام امکانات، همه بصورت یکنواخت برخوردار شوند چرا باید برخی از گرسنگی تلف شوند و عده‌ای دیگر از سیری شکم درد بگیرند؟
[فاصله طبقاتی]

۳- آمادگی صنعتی

علم و صنعت بدون شک در زندگی مردم نفس برجسته و مهمی دارد با صنعت سازنده زندگی مردم سروسامان می‌گیرد و موجب آسایش و رفاه آنان می‌گردد، برای تحقق اقتصاد سالم و پویا ما به صنعت پیشرو نیاز داریم. با کمال تأسف در عصر تکنولوژی با وجود اینکه در بعضی از کشورها صنعت، پیشرفت چشمگیری کرده ولی بسیاری از مردم جهان در اثر فقر به هلاکت می‌رسند!

سوء تغذیه و گرسنگی، نسل امروز را در سراسر جهان با وجود ثروت‌های متراکم و انباشته در برخی از کشورهای سرمایه داری رنج می‌دهد و به عنوان یک تهدید حیاتی محسوب می‌گردد.

جهانیان برای دستیابی به حکومت [صلح و عدل] حتماً باید از اقتصاد سالم و همگانی برای رشد فرهنگی و معنوی برخوردار شوند تا بتوانند با صنعت تکاملی پیوند صمیمی و دائمی با مردم سراسر جهان داشته باشند که برای رسیدن به این امر مهم گذشت زمان بسیار لازم و ضروری است. باید از نظر صنعتی و اقتصادی شرایط عمومی بگونه‌ای باشد که مردم جهان بتوانند به راحتی با همدیگر ارتباط برقرار نموده و از حال هم با خبر شوند.

در حکومت واحد جهانی ارتباطات و حمل و نقل از جایگاه ویژه‌ای برخوردار می‌باشد که برای رفع مشکل زندگی مردم لازم و حیاتی است. به هر حال برای تحقیق انقلاب بزرگ جهانی توسط امام مهدی (ع) باید انقلاب صنعتی و اقتصادی به موازات سایر تحولات انجام پذیرد.

۴- آمادگی معنوی

معنویت در شکل‌گیری زندگی انسان و رسیدن به کمال و حیات طیبه از مهمترین عوامل تأثیرگذار می‌باشد، معنویت به انسان هویت می‌بخشد و او را از سجایای اخلاقی و کمالات انسانی برخوردار می‌نماید. معنویت جامعه را اصلاح و به افراد تعالی می‌بخشد.

امروز متأسفانه جهان با فقر معنویت روبروست، معنویتی که انسان‌ها را از جنگ و خون‌ریزی باز دارد و فقر و گرسنگی و تفاوت فاحش و فاصله طبقاتی را از میان بردارد.

معنویتی که حقد و کینه و هواهای نفسانی را مهار و مردم را همانند اعضای بدن به هم دیگر متصل نماید. معنویتی که آنان را از آلودگی و جرم و تخلف باز داشته و به مراعات مسایل اخلاقی، انسانی تشویق نماید.

در حالی که مردم شدیداً از فقدان معنویت در سطح جهان رنج می‌برند چگونه خواهند توانست حکومتی را پذیرا باشند که معنویت در آن حرف اول را می‌زند بنابراین مردم دنیا باید از نظر معنوی در حالت مطلوبی باشند تا بتوانند پذیرای حکومت الهی و معنوی فرزند فاطمه (س) باشند و افتخار درک رهبری آن حضرت را احراز نمایند.

۵- آمادگی نظامی

برای تحقق حکومت بزرگ مهدی (ع) به ارتشی نیاز می باشد که بدنه آن را افراد فداکار و از هر نظر آماده تشکیل دهند با هر عامل مزاحم مبارزه کنند، ارتشی که از سر اخلاص و ایثار خود را در کنار حضرت مهدی (ع) برای مبارزه با ستمگران آماده کند، این فداکاری و رشادت توسط افرادی امکان پذیر است که عاشق مهدی (ع) باشند، هر چند در هنگام تشریف فرمایی آن حضرت ۳۱۳ نفر به تعداد شهدای جنگ بدر در رکاب آن حضرت خواهند بود ولی برای تشکیل حکومت پهناور امام مهدی (ع) ارتش فدایی ضروری است.

عاشقان مهدی (ع) به خود می بالند و آرزو دارند که جزء این ارتش باشند و در رکاب آن حضرت (ع) به فداکاری و ایثار پردازند.

خداوند توفیق چنین افتخار بزرگ را نصیب همه ما بفرماید [آمین].
چنانچه این آمادگی پنجگانه که ذکر کردیم انشاء الله فراهم شود قطعاً جگر گوشه رسول الله (ص) پرده ها را کنار خواهد زد و خورشید جمالش سراسر گیتی را روشن خواهد نمود و این وعده ای است که خداوند متعال در قرآن به ما داده است [إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ] ما به چنین روزی امیدوار هستیم و آن را قطعی می دانیم و معتقد هستیم که خداوند تبارک و تعالی خُلف وعده نمی کند.

امیدواریم توانسته باشیم به این پرسش پاسخ مناسب و مورد قبول داده باشیم که فلسفه غیبت امام مهدی (ع) چیست؟

□ چرا امام زمان ظهور نمی کند؟

لازم به یاد آوری است امام زمان (عج) با وجود غیبت از وضعیت جامعه با خبر بوده و همواره در میان مردم رفت و آمد دارد هر چند او را نمی بینیم

ولی آن حضرت جامعه را مستفیض و بهره‌مند می‌سازد و طبق روایات متواتر
اعمال ما هر روز به حضورش عرضه می‌شود.
برای دیدن خورشید جمالش باید چشم‌ها را شست و دل‌ها را منزّه
ساخت تا [آئینه دل] پذیرا و لیاقت جمال بی‌همتایش را داشته باشد.

● فصل هشتم: پیرامون انتظار

انتظار در انسان‌ها یک واقعیت مسلم است و هر انسانی در زندگی خود با آن به نوعی رو به رو می‌باشد.

انتظار یک حالت درونی است با خواستگاههای متفاوت، هر کسی با توجه به نوع خواسته‌هایی که دارد منتظر است و از نظر روانی در سرنوشت او نقش و جایگاه سرنوشت‌سازی دارد.

□ مفهوم انتظار چیست؟

ساده‌ترین مفهوم انتظار را می‌توان در آمادگی و حالت امیدواری داشتن و تهیه امکانات و شرایط برای تحقق آرمانها و آرزوهای درونی دانست.

انسان منتظر همیشه و در همه حال شاداب، آماده و سر حال و پر تلاش و امیدواری است و با آرزوها و امیدهایش منتظر تحقق شرایط ایده آل و مطلوب می‌باشد فردی که منتظر عزیز خود از سفر است لحظه شماری می‌کند تا زمان موعود فرا رسد و عزیز خود را در آغوش بگیرد، منتظران از امیدوارترین انسان‌های جامعه هستند، انسان منتظر هیچگاه به یأس و ناامیدی دچار نمی‌شود افرادی که منتظر نمی‌باشند در واقع چیزی برای

امیدواری ندارند.

انتظار، امید و شادابی و تحرک و پویایی ایجاد می نماید، پس انسان منتظر یعنی انسان امیدوار و شاداب و پر تلاش و.....

□ انتظار سازنده از دیدگاه روایات

انتظار از دیدگاه روایات اسلامی یک مفهوم مقدس و سازنده و حیاتبخش معرفی شده است و پاداشهایی در ردیف برترین و افضل ترین عبادات برای منتظران حقیقی در نظر گرفته شده است.

از نظر روایات اسلامی انتظار عامل تحرک و پویایی و دگرگونی است و منتظران قائم (ع) با ظلم و ستم و فساد و گناه و آلودگی باید مبارزه نمایند. انتظار در احادیث تشیع (عبادت برتر) معرفی گردیده است چنانچه امام صادق (ع) فرموده اند:

- کسانی که در انتظار دولت قائم (ع) از دنیا بروند مانند کسانی هستند که در خدمت قائم باشند، امام (ع) پس از این سخن مکث کرد و فرمود: بلکه مانند کسانی هستند که در رکاب مهدی (ع) شمشیر زده باشند سپس فرمود: به خدا سوگند اینها مثل کسانی هستند که در خدمت پیامبر (ص) به شهادت رسیده باشند (۱)

□ آثار روانی انتظار

همان طوری که اشاره شد، انتظار یک حالت درونی و روانی مثبت است که در اندیشه و اعمال انسان تأثیر می گذارد، انسان منتظر همیشه در صدد فرا رسیدن خواسته های خود می باشد و برای رسیدن به آن پیوسته تلاش دارد و

۱- بحار الانوار جلد ۵۲ صفحه ۱۲۶ به نقل از کتاب مهدی قائم آل محمد - شجاعیان ص ۶۶.

در آمادگی بسر می برد.

از نظر روانشناسی انتظار عامل امید و شادابی و تحرک و سازندگی است، انسان هایی که امیدوار هستند از لحاظ روحیه همیشه از کسانی که انتظار و امیدی ندارند شاداب تر و پر تحرک تر هستند و این مطلب کاملاً بدیهی است انسانی که امید و اشتیاق خود را برای زندگی از دست می دهد هرگز پیروز و موفق نخواهد شد.

همه ما با امید آرزوهایمان زنده هستیم و زندگی بدون امیدواری کابوسی بیش نخواهد بود.

امید به فرداهای بهتر، امید به پیشرفت، امید به موفقیت در امورات تحصیلی امید برای رسیدن به جایگاه والا و امید برای رسیدن به آرمان ها و اهداف امید به ما انرژی خواهد بخشید تا به کمال برسیم.

اگر انسان امیدواری خود را از دست بدهد زندگی برایش بی معنا می شود انسان هایی که امیدوار نیستند در واقع به بیماری افسردگی مبتلا هستند و هیچ بیماری به اندازه ناامیدی برای انسان خطرناک نیست، از نظر روانی انتظار و امید از پایه های سعادت و پیروزی انسان در زندگی بشمار می روند کسی که در انتظار بازگشت اسیری است، پیوسته در یاد اوست و برای آمدن او لحظه شماری می کند و هرکاری که از دستش بر آید انجام می دهد تا عزیزش را بار دیگر ببیند به همین جهت هر روز چشم به راهش می ماند، انتظار در زندگی ما اثرات زیادی دارد و ما را به تکاپو و تحرک بیشتر وادار می دارد که در سرنوشت ما تأثیر فوق العاده سازنده و حیاتی دارد.

□ انتظار و انواع آن

ما معتقدیم ۲ نوع انتظار در زندگی انسان ها به چشم می خورد.

۱- انتظار سازنده

۲- انتظار ویرانگر

تعریف هر یک از این مفاهیم

انتظار سازنده: انتظاری است که به انسان امید، تعهد و مسئولیت و تحرک می‌دهد و او را از هر نظر آماده و با نشاط می‌سازد.

انتظار سازنده بوجود آوردن آمادگی در تمام ابعاد زندگی است که حالت [دینامیک] جامعه را دارد نه خمودی و سستی.

در مکتب انتظار سازنده انسان همواره مسئول است و در برابر خود، مردم و جامعه احساس تعهد می‌نماید و باید نقش خود را به عنوان یک منتظر واقعی ایفاء نماید بنابراین با هر وضعیتی که برخلاف آرمان‌های مقدس اوست مقابله و مبارزه می‌کند و هر عاملی که او را از پیشرفت و رسیدن به مدینه فاضله باز می‌دارد از میان بر می‌دارد.

منتظران واقعی انسان‌های پاک باخته‌ای هستند که خود را برای رسیدن به وصال معشوق خود [حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف] آماده می‌کنند.

پس انتظار سازنده یعنی: ۱- امیدوار بودن ۲- شادابی ۳- تعهد ۴- مسئولیت پذیری ۵- مبارزه کرده با عوامل باز دارنده ۶- تلاش برای آرمان‌های والا، در مقابل انتظار سازنده، نوعی دیگر از انتظار وجود دارد که از آن به انتظار ویرانگر تعبیر می‌شود.

انتظار ویرانگر به انتظاری گفته می‌شود که انسان از زیر بار مسئولیت و تعهد شانه خالی کند و کارها را به عهده دیگران و اعجاز واگذارد و در جامعه احساس تکلیف نکند، از دیگر نشانه‌های این نوع انتظار که از آن به [انتظار مخرب] هم نام برده می‌شود این است که انسان در زندگی تغییر وضعیت

ندهد و در سرنوشت خود دخالتی نکند و اصلاح امورات را به عهده شخص دیگری بیندازد.

بنابر این دست به هیچ اصلاح و تحولی نزده و با هر وضعیتی سازگاری داشته و طوق هر گونه بندگی ستمگران را برگردن خود انداخته و اصلاح جامعه را به فرداها موکول می‌کند چنین انتظاری از دیدگاه قرآن و روایات مورد قبول و پذیرش نیست و از آن نهی شده است.

□ انتظار ویرانگر و تضاد آن با اصول قرآنی

با توجه به اینکه انتظار تخریبی همواره سکون، بندگی، ذلت، رضایت دادن به ظلم و ستم است با بسیاری از اصول مترقی قرآن در تضاد می‌باشد. قرآن در همه زمان‌ها و مکان‌ها ما را به امر به معروف و نهی از منکر فرا می‌خواند و از ما می‌خواهد که با ظلم و ستم و فسق و فجور و گناهان مبارزه کنیم در حالی که منتظرانی که دست به اصلاحی نمی‌زنند و معتقدند که باید دست روی دست گذاشت تا ظلم و ستم و فسق و فجور گسترش یابد تا اینکه امام زمان ظهور کند نه تنها با اصول قرآنی مطابقت ندارد بلکه در تضاد با آن است.

قرآن هیچگاه ما را به رضایت دادن و سکوت در مقابل ظلم و ستم و فسق و فجور مجاز ندانسته و این قبیل کارها نقض تکالیف محسوب می‌شود و دارای عقوبت و مجازات است.

□ آیا انتظار رفع مسئولیت است؟

همان طوری که در مفهوم انتظار سازنده بیان گردیده منتظران [آینده نگر] باید از وضعیت نامطلوب شاکی و ناراضی بوده و نسبت به فراهم شدن شرایط بهتر و مطلوب اقدام نمایند.

نتیجتاً انتظار با مسئولیت همراه است، انسان مسئول باید همیشه تعهد و احساس مسئولیت داشته باشد، به همین جهت در مکتب اسلام انتظار هرگز به معنای رفع مسئولیت انسان از خودش نمی باشد.

□ چگونه انتظار می تواند رفع مسئولیت باشد؟

آیا انسانی که در مقابل اطاق عمل جراحی در انتظار بیمار خود می باشد و پس از عمل جراحی سعی می کند تا هر کاری که بیمار او را خوب می کند انجام دهد آیا چنین انسان منتظر برای بهبودی بیمار خود نباید تلاش و کوشش کند؟

یا پدری که در انتظار بازگشت فرزند خود از سفر است، خود را برای روز موعود آماده نمی کند؟

پس از نظیر شیعه انتظار رفع تکلیف و شانه خالی کردن از مسئولیت ها نیست بلکه بر عکس، احساس تعهد و مسئولیت در زمینه های فردی و اجتماعی است.

● فصل نهم: وظایف ما در دوران انتظار

پس از آنکه به حول و قوه الهی پیرامون انتظار مسایل آن مطالبی بیان کردیم اینک به این سوال پاسخ خواهیم داد که وظایف ما در دوران انتظار چیست؟

مسلمانان، آزادی خواهان عالم، انسان‌های با ایمان بخصوص شیعیان و عاشقان مهدی فاطمه (سلام الله علیهما) همواره خود را در دوران انتظار مسئول دانسته و برای [تحقق] ظهور آن خورشید عالمتاب نهایت سعی و کوشش می‌نمایند.

انسان مؤمن و عاشق امام زمان (ع) هرگز به سکوت و سکون تن نمی‌دهد بلکه با ایجاد زمینه‌های مناسب برای قیام مصلح بزرگ جهانی از هیچ حرکتی باز نمی‌ماند. در نتیجه ما در دوران [انتظار] دارای وظایف و تکالیف زیادی هستیم که باید آنها را بخوبی انجام دهیم.

منتظران آقا امام زمان (ع) برای تحقق ظهور باید در دو زمینه فعالیت کنند.

۱- خودسازی   ۲- بازسازی اجتماعی و تحول در آن

خود سازی فردی: باید انسان از حیث اخلاقی، انسانی و سایر کمالات تلاش و مجاهدت کند تا استعداد و لیاقت پیرو و منتظر واقعی حضرت

صاحب الزمان بودن را به دست آورد، منتظر واقعی آن حضرت از نظر عبادی، اخلاقی و تمام کمالات باید الگو و اسوه باشد و از هیچ تلاش و کوششی در این زمینه فروگذار نکند.

در بعد اجتماعی باید احساس تکلیف کرده و از هر تلاشی برای تحول جامعه به سوی کمال بازماند.

پیروان امام زمان حتی باید در بسیاری از اوقات از خود گذشتگی نشان بدهند تا با فداکاری و ایثار جامعه را در جهت پذیرش قیام امام مهدی (ع) هدایت کنند همانطوری که قرآن وعده داده، زمین از آن [عبادی الصالحون] بندگان صالح و شایسته خواهد بود، منتظران واقعی علاوه بر اصلاح خود باید تلاش کنند تا دیگران را نیز اصلاح نمایند در این صورت است که انتظار سازنده خواهد بود و زمینه ظهور و قیام مصلح بزرگ جهان را فراهم خواهند ساخت.

از نظر روایات اسلامی کسانی که در دوران انتظار به وظایف [فردی - اجتماعی] خود اقدام می نمایند مانند کسانی هستند که در رکاب آقا امام زمان (ع) هستند و یا در میادین جنگ با دشمنان خدا مبارزه می کنند و اجر و پاداش شهید را می برند.

برای روشن شدن این مسئله، توجه خوانندگان گرامی را به روایتی از امام صادق (ع) جلب می کنیم، هر چند این روایت را در بخش های قبلی ذکر نموده ایم ولی به لحاظ اهمیت مجدداً آن را نقل می نمایم.

شخصی از امام صادق (ع) پرسید: کسلانی که انتظار امام مهدی (ع) را می کشند ولی او را ندیده از دنیا می روند آیا پاداشی برای آنها وجود دارد؟ امام صادق (ع) در پاسخ فرمود:

[هُوَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ ثُمَّ سَكَتَ هَنِيئَةً ثُمَّ قَالَ هُوَ كَمَنْ كَانَ

مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (ص).

ترجمه حدیث: آن که در انتظار امام مهدی (ع) بسر برده و از دنیا رفته همانند کسی است در یک خیمه با قائم (ع) سکونت دارد پس از این جمله اندکی سکوت کرد و فرمود:

او همانند کسی است که در رکاب رسول الله (ص) کارزار نموده است. در بعضی از روایات آمده است [هُوَ بِمَنْزِلَةِ الضَّارِبِ بِسَيْفِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ] یعنی او همانند شمشیرزنی است در راه خدا و یا [هُوَ كَمَنْ فَارَعَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ بِسَيْفِهِ] یعنی: همانند کسی که در خدمت پیامبر (ص) با شمشیر بر مغز دشمن میکوبد و در روایتی دیگر چنین آمده است.

[هُوَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ اشْتَشَهَدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ] یعنی: همانند کسی است که در رکاب رسول خدا (ص) در میدان کارزار شهید شده باشد.

□ رسول خدا (ص) در حدیثی فرموده‌اند:

[أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي أَنْتَظَارُ الْفَرَجِ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ]. یعنی: بالاترین اعمال امت من انتظار فرج از ناحیه خدا کشیدن است.

□ امام زین العابدین (ع) در حدیثی فرموده‌اند: انتظار فرج از بزرگترین گشایشهاست ما در دوران انتظار وظایف سنگینی بر عهده داریم که اگر آنها را بخوبی انجام دهیم اجر و پاداش زیادی خواهیم برد.

در این بخش توجه شما خواننده محترم را به برخی از وظایف خود در دوران ظهور جلب می‌نمائیم.

۱- خودسازی ۲- احساس مسئولیت در جامعه ۳- اصلاح و تحول در جامعه ۴- خواندن قرآن ۵- به یاد امام زمان بودن ۶- هر روز برای ظهور امام زمان دعا کنیم ۷- برای سلامتی امام زمان دعا کنیم ۸- پس از هر نماز واجب و مستحبی رو به قبله ایستاده و به آقا و مولای خود [امام عصر (ع)] سلام

کنیم ۹- نماز امام زمان را در حد امکان بخوانیم ۱۰- به زیارت جمکران برویم
۱۱- امام زمان (ع) را شاهد بر اعمال و رفتار خود بدانیم ۱۲- از خدا بخواهیم
که ما را از عاشقان و پیروان حقیقی آن حضرت قرار دهد ۱۳- از خدا
بخواهیم اگر در این دنیا نتوانستیم آن حضرت را زیارت کنیم، نسل و اولاد ما
این توفیق و لیاقت را داشته باشند که به هنگام ظهور جزء یاران امام مهدی
(ع) باشند ۱۴- از خدا بخواهیم جمال نورانی آن بزرگوار را برای یکبار هم که
شده رویت کنیم ۱۵- از خدا بخواهیم که در آخرت ما را از شفاعت امامان
بویژه شفاعت آقا امام مهدی (ع) برخوردار فرماید [انشاء الله].

● فصل دهم: علائم ظهور امام مهدی (ع)

علائم ظهور امام عصر (عج) برای بر طرف نمودن سوء استفاده‌های مغرضین و نیز آشنایی با آنها جلو بسیاری از سوء استفاده‌ها و ادعاهای دورغین شیادان فرصت طلب را خواهد گرفت و پیروان و عاشقان آن حضرت را با شرایط و زمینه‌های ظهور بیشتر آشنا خواهد کرد تا در عقیده خود به ظهور همچنان قرص و محکم باشند در این فصل به حول و قوه الهی پیرامون (علائم ظهور) مباحثی را تقدیم شما خوانندگان جستجوگر می‌نمائیم.

□ آیا بشر قادر است علائم ظهور را پیش بینی کند؟

در مورد علائم ظهور حضرت مهدی (ع) باید این نکته را یاد آوری کنیم که علم و استعداد بشر در خصوص پیش بینی آن علائم عاجز و ناتوان است زیرا پیش بینی مسائل غیبی از توان انسان‌ها خارج است فقط در حیطة و قدرت لایزال خداوند قادر متعال است.

خداوند باریتعالی این قدرت را به برخی از برگزیدگان خود مانند [پیامبران، امامان] عطاء نموده است تا کاروان بشریت را با اسرار مسایل غیبی

آشنا سازند و آنها را در طریق مستقیم و کمال و سعادت قرار دهند.

□ منابع این پیش بینی چیست؟

به عقیده ما هیچ سند و مأخذی برای بیان حقایق و نیل به واقعیت‌ها به جزء قرآن و گفتار پیامبران و امامان معصومین علیهم السلام اجمعین قابل اعتماد نمی‌باشد چون در قرآن و لسان رسولان الهی و جانشینان آنها لغزش و خطاء راه ندارد.

بنابر این مهمترین و متقن‌ترین سند و مأخذ شناخت علائم برای ظهور حضرت بقیه الله، قرآن و روایات رسول خدا (ص) و ائمه معصومین هستند.

□ تقسیم بندی علائم ظهور

برابر آنچه که در احادیث آمده است علائم ظهور امام مهدی (ع) را بر ۶ بخش می‌توان تقسیم بندی کرد.

۱- علامات حتمی امام مهدی (ع) [مانند خروج دجال، سفیانی، صیحه آسمانی].

۲- علائمی که شرطی هستند و تابع شرایط و مشروط به خواست الهی هستند.

۳- علائمی که برخی از آنها تا به حال ظاهر شده و اتفاق افتاده‌اند.

۴- علائمی که برخی از آنها تا به حال رؤیت نشده‌اند.

۵- علاماتی که مخصوص و منحصر به شخص آقا امام زمان (عج) هستند و به غیر از او کسی از آنها برخوردار نمی‌باشد.

۶- علائمی که همه مردم آنها را خواهند دید.

□ علائمی که مخصوص آقا امام زمان سلام الله علیه می‌باشند عبارتند از

- ۱- شمشیر آن حضرت که از غلاف بیرون خواهد آورد و با آن گردن گردنکشان تاریخ راقطع خواهد کرد [انشاء الله]
- ۲- پرچم و بیرق آن حضرت که ۳ پرچم خواهد داشت که بر روی یکی از آنها آیه شریفه [الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا] نقش بسته و در پرچم دیگر جملات [لا اله الا الله، محمد رسول الله، على ولي الله و خليفته الحسن و الحسين و تسعة من ولد الحسين اوصيائه] نوشته شده است، در پرچم سوم نوشته شده است [يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَ يَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا].

□ دجال کیست؟

یکی دیگر از نشانه‌های ظهور امام عصر (ع) خروج مرد دجال است که در این خصوص ۱۲ حدیث نقل شده است، از جمله در کتاب فتح المبین مدائنی صفحه ۷۵ و ترمذی از علمای اهل تسنن در کتاب [صحیح] صفحه ۴۶ و قندوزی در بیابیع الموده صفحه ۴۹۰ و ابن ماجه در سنن خود جلد ۲ راجع به دجال مطالبی نوشته‌اند. (۱)

مدائنی در حاشیه کتاب فتح المبین صفحه ۷۵ چنین آورده است:
 نام دجال ابویوسف یهودی است که عمر زیادی می‌کند و قبل از ظهور حضرت مهدی (ع) خروج خواهد کرد و حضرت مهدی دجال و سفیانی را خواهد کشت، در مورد خروج دجال و سفیانی و قتل آنها بدست حضرت مهدی (ع) ۸۰ حدیث نقل شده است.
 دجال و سفیانی از بزرگترین افراد آتش افروز و جنگ طلب زمان ظهور

۱- به نقل از کتاب طلوع آفتاب از انتشارات موسسه تحقیقاتی علمی الغدیر صفحه ۶۸۷

خواهند بود که هر دو با شمشیر بران امام مهدی (ع) کشته خواهند شد.
 دجال از صیغه مبالغه که به معنای [پوشاننده و پنهان کننده حق از باطل
 است] و نیز به معنی خدعه و مکر آمده است.

نام پدر دجال صیاد و نام مادرش کاهنه که هر دو یهودی بودند، از
 نشانه‌های دجال این است که در صورتش آبله می‌باشد و قدش بسیار بلند و
 دارای ریش دو شاخ و طویل است و دهانش بسیار متعفن می‌باشد، بعضی
 عقیده دارند دجال در زمان حضرت آدم متولد شده است و برخی دیگر
 گفته‌اند او در زمان حیات رسول خدا (ص) به دنیا آمد، چشم چپش در میان
 پیشانی‌اش قرار دارد.

در برخی روایات آمده است که در پیشانی دجال نوشته شده است [آپس
 مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ] یعنی: از رحمت خدا مأیوس است، بدنش تنومند و هیبت
 عجیب و غریبی دارد او ساحر است با سحر و جادویی که می‌کند گاهی به
 درون دریا می‌رود و گاهی در آسمان‌ها ظاهر می‌شود.

دجال اول ادعای نبوت و پس از آن ادعای خدایی می‌کند او دارای خری
 است که بزرگترین خر عالم است که به رنگ پلنگ می‌باشد و خیلی بزرگ و
 تنومند و تندرو است از شهرها و دریاها عبور می‌کند که به [خر دجال]
 معروف است مردم نادان و جاهل و بی‌ایمان به دنبال خر دجال راه می‌افتند
 ولی به او نمی‌رسند دجال به آنها می‌گوید ای مردم، من خدا هستم! و شماها
 را من خلق کرده‌ام.

در هنگام خروج دجال شیاطین، کافران، فاجران و ساحران و گناهکاران و
 مردمان بی‌دین و لایبالی دور او جمع شده و به رقاصی و آواز خوانی
 می‌پردازند.

امام زمان (ع) دجال و سفیانی را نابود می‌سازد.^(۱)

□ سفیانی کیست؟

از دیگر علائم ظهور حضرت صاحب الزمان (ع) که ظاهر خواهد شد، خروج مرد سفیانی است و در این خصوص ۳۸ حدیث از هر فریقین نقل شده است، ابن فضال به اسناد خود از حضرت ابی عبدالله (ص) نقل کرده که امام فرموده‌اند،

از علامات مسلم ظهور، صیحه آسمانی و خروج مرد سفیانی است. امام جعفر صادق (ع) فرمودند: قائم که قیام می‌کند مرد سفیانی با لشکریان خود از شام به طرف مکه می‌رود، امام زمان او را با تمام قشونش به قتل می‌رساند. سفیانی از نسل ابوسفیان پدر معاویه است [نفرین و لعنت خدا بر ابوسفیان معاویه و یزید و تمامی نسل آنها باد]

□ مغیبات چه اخباری هستند؟

بشر علیرغم پیشرفت‌های چشمگیری که در علم و دانش نموده است باز هم در رابطه با درک بسیاری از مسایل بخصوص موضوعات و مسایل غیبی ناتوان و عاجز مانده است و روشن شدن مسایل غیبی برای او به منزله اعجاز و خارق العاده است.

اما پیامران و جانشینان آنان که به سرچشمه فیاض علوم و اسرار الهی بودند به اذن او از اسرار هستی و مسایل غیبی اطلاع یافته بودند و از عالم غیب مسایلی را برای مردم بازگو می‌کردند که به آنها [مغیبات] گفته می‌شود.

۱- طلوع آفتاب مهدی: از انتشارات موسسه تحقیقاتی علمی الغدیر صفحات ۷۶۰ تا ۷۶۳.

بیان علائم ظهور امام زمان در دوران گذشته توسط رسول خدا (ص) و امامان ما در رابطه با مغیبات، بازگوکننده مسایلی هستند که پذیرش آن حتی برای الوالالباب و خردمندان دشوار و در ردیف اعجاز قرار می‌گیرد.

رسول اکرم (ص) و ائمه ما از هزار و چهارصد سال پیش در خصوص علائم و نشانه‌های ظهور حضرت مهدی (ع) مطالبی را عنوان نموده‌اند که برخی از آنها به مرور زمان به وقوع پیوسته برخی دیگر در آینده قطعاً رخ خواهند داد.

اخبار پیامبر اکرم (ص) در مورد علائم ظهور

پیامبر عظیم الشان اسلام در خصوص علائم ظهور حضرت مهدی (ع) بارها مطالبی را بیان می‌فرمودند که نه تنها مسلمین زمان خودشان بلکه نسل‌های آینده را از این موضوع با خبر و مطمئن می‌ساختند.

روزی رسول خدا (ص) به همراه برخی از یاران خود برای زیارت خانه خدا به مکه مشرف شدند، پس از زیارت خانه خدا خطاب به اصحاب خود فرمودند: ای یاران و دوستان من، ای مسلمانان: به شما خبر می‌دهم از علامات ظهور قائم ما که در هنگام ظهور به وقوع خواهد پیوست.

ای مردم در هنگام رجعت قائم آل محمد (ص) این علائم دیده خواهد شد.

۱- نماز در میان مردم ضایع خواهد شد.

۲- مردم پیروان و بندگان هواهای نفسانی خود می‌شوند.

۳- پولداران به خاطر ثروتی که دارند مورد احترام و تعظیم قرار می‌گیرند.

۴- مردم در آن زمان دین خود را به دنیا می‌فروشند.

۵- منکرات رواج پیدا خواهد کرد و کسانی که جلو آنها را بگیرند کم

خواهند بود.

سلمان عرض کرد یا رسول الله (ص) اینها اتفاق خواهد افتاد؟ پیامبر (ص) فرمود: بلی قسم به ذات خداوندی که جان ما در قبضه قدرت اوست این علامات ظاهر خواهد شد، سپس ادامه داد.

۶- حاکمان و امراء بر مردم مسلط می شوند در حالی که ظالم و ستمگرند.

۷- منکر معروف و معروف منکر شناخته می شود.

۸- افراد خائن در امان خواهند بود ولی افراد درستکار و با ایمان در ترس

و خوف بسر خواهند برد.

۹- افراد دورغگو، راستگوترین افراد شناخته می شوند و افراد راستگو

دروغگوترین افراد به حساب خواهند آمد.

۱۰- زنان به امارت و ریاست می رسند و در تجارت با شوهران خود به

رقابت خواهند پرداخت.

۱۱- کسانی بالای منبرها خواهند رفت که لیاقت آن را ندارند.

۱۲- احترامات پدر و مادر از بین می رود.

۱۳- مؤمنین و عبادت کنندگان خدا خوار و ذلیل می شوند.

۱۴- مردم از خداوند شکایت خواهند کرد!

۱۵- ای سلمان: در آن زمان بر کودکان و پیران رحم نمی کنند.

۱۶- مردان در آن زمان برای رفع نیاز جنسی خود به مردان اکتفا خواهند

کرد!

۱۷- زنان در لباس پوشیدن و حرف زدن خود را شبیه به مردان و مردان

هم خود را شبیه به زنان خواهند کرد.

- پس لعنت خدا بر امتی که چنین کنند.

۱۸- ای سلمان: در آن روزگار مساجد را طلاکاری و تزئین می کنند، گویی

که خیلی آباد هستند ولی از معنویت و حقیقت خالی خواهند بود.

۱۹- قرآن‌ها را با آب طلا خواهند نوشت و بالحن زیبا خواهند خواند ولی به آن عمل نخواهند کرد.

۲۰- نمازهای جماعت در حالی برگزار می‌شود که دل‌های آنها پر از بغض و عداوت از یکدیگر است.

۲۱- ای سلمان در آن زمان مردان خودشان را با طلا زینت می‌کنند.

۲۲- در معاملات به ربا خواری رو آورده و رشوه خواهند گرفت.

۲۳- امورات دینی را پست می‌شمارند و به دنیا خیلی دلبستگی نشان می‌دهند.

۲۴- در آن زمان زنان به خوانندگی خواهند پرداخت و آلات موسیقی و لهُو و لعب پیدا خواهد کرد.

۲۵- اشرار بر مردم حاکم می‌شوند.

۲۶- اکثر مردم حج را به خاطر فخر فروشی و رِیاء و سرگرمی انجام می‌دهند نه بخاطر ثواب.

۲۷- قرآن را برای غیر خدا می‌خوانند.

۲۸- رِیاء در میان مردم گسترش پیدا می‌کند.

۲۹- اولاد [وَلَدُ الزَّيْنَاتِ] در میان مردم زیاد خواهد شد.

۳۰- مردم به همدیگر در ثروت و جاه و مقام و تجملات فخر فروشی می‌کنند.

۳۱- خداوند باران خود را در غیر وقتش می‌فرستد.

۳۲- مؤمنین ذلیل‌ترین افراد امت من خواهند بود و ملامت می‌کنند پیروان قرآن را.

□ حضرت علی (ع) در خصوص علامات ظهور چه فرموده‌اند؟

در خصوص ظهور امام عصر (ع) حضرت علی ابن ابیطالب (ع) سه خطبه ایراد فرموده‌اند که در آنها نشانه‌های زمان ظهور حجت صریح بیان شده است.

۱- خطبه‌ای در شهر بصره ایراد فرموده‌اند که [در آن اسامی یاران] امام عصر ذکر شده است.

۲- خطبه‌ای در شهر کوفه بیان فرموده‌اند که [اسامی شهرها] ذکر گردیده است.

۳- در خطبه‌ای دیگر [علائم و نشانه‌های ظهور] بیان شده است.

شیخ صدوق در کتاب [کمال الدین] از [انزال ابن سیره] روایت نموده که گفت: علی ابن ابیطالب (ع) برای ما خطبه‌ای خواند و پس از حمد ثنای الهی سه مرتبه فرمود:

سَلُونِي، أَيُّهَا النَّاسُ قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي:

یعنی ای مردم قبل از آنکه مرا از دست بدهید آنچه می‌خواهید از من پرسید تا جواب دهم، در این هنگام مردی بنام صعصعه ابن صوحان از جابر خاست و گفت: یا امیر المؤمنین دجال چه زمانی خروج خواهد کرد؟

امام فرمود: بنشین خدا سخن تو را شنید و مقصود تو را دانست بخدا قسم در این مسئله من و تو یکسان هستیم و از زمان آن اطلاعی نداریم، فقط خدا آن را می‌داند و بس، ولی بدان برای خروج دجال نشانه‌هایی است که یکی پس از دیگری به وقوع خواهد پیوست و پس از آن مهدی موعود (ع) ظهور خواهد نمود.

اینک قسمت‌هایی از فرمایشات آن حضرت را ذکر می‌نمائیم.

۱- إِذَا مَاتَ النَّاسُ الصَّلَاةُ: مردم نماز را بمیرانند (سبک شمارند)

- ۲- وَأَصَابُوا الْآمَانََةَ: و امانت را ضایع کنند
- ۳- وَاسْتَحَلُّوا الْكِذْبَ: دروغ گفتن را حلال بشمارند
- ۴- وَآكَلُوا الرِّبَاءَ: مردم ربا خواهند خورد
- ۵- وَآخَذُوا الرِّشَاءَ: و رشوه بگیرند
- ۶- وَبَاغُوا الدِّينَ بِالدُّنْيَا: دین خود را به دنیا بفروشند
- ۷- وَاسْتَعْمَلُوا السُّفَهَاءَ: و افراد سفیه و نادان بکار گمارده می شوند.
- ۸- وَقَلَعُوا الْأَرْحَامَ: و صله ارحام را قطع می کنند.
- ۹- وَاتَّبَعُوا الْأَهْوَاءَ: و از هوای نفسانی اطاعت و تبعیت می کنند.
- ۱۰- وَاسْتَخَفُّوا بِالدِّمَاءِ: خون های یکدیگر را بناحق می ریزند.
- ۱۱- وَالظُّلْمَ فَخْرًا: ظلم نمودن، فخر شمرده می شود.
- ۱۲- وَكَانَتْ الْأَمْرَاءُ فَجْرَةً: حاکمان فسق و فجور می کنند.
- ۱۳- وَالْقُرَاءَ فَسَقَةً: قاریان قرآن را افراد فاسق تشکیل می دهند.
- ۱۴- وَظَهَرَتْ شَهَادَاتُ الزُّورِ: شهادت های دروغ ظاهر می شود.
- ۱۵- وَاسْتُعْلِنَ الْفُجُورَ وَ قَوْلَ الْبُهْتَانِ وَ الْإِثْمِ: فسق و فجور و بهتان و گناه، آشکار و علنی می شود.
- ۱۶- وَ أَكْرَمَ الْأَشْرَارَ: افراد شرور و ستمگر گرامی داشته می شوند.
- ۱۷- وَشَارَكَ النِّسَاءَ أَزْوَاجَهُنَّ فِي التِّجَارَةِ حِرْصًا عَلَى الدُّنْيَا: زنان در امور تجاری و معاملات با مردان شریک می شوند و نسبت به دنیا حریص می شوند.
- ۱۸- وَ اتَّقَى الْفَاجِرَ مَخَافَةَ شَرِّهِ: افراد فاجر به خاطر ترس از شر آنها مورد احترام قرار می گیرند.
- ۱۹- وَ صَدَّقَ الْكَاذِبَ: دروغگویان مورد تصدیق قرار می گیرند.
- ۲۰- وَ أَوْثَمِنَ الْخَائِنَ: و افراد خائن مورد اطمینان قرار می گیرند.

۲۱- وَ تَشَبَّهَ النِّسَاءُ بِالرِّجَالِ وَ الرِّجَالُ بِالنِّسَاءِ: زنان خود را شبیه مردان می‌کنند و مردان به شکل زنان در می‌آیند.

۲۲- وَ آثَرُوا عَمَلَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ: کارهای دنیایی را به امورات آخروی ترجیح می‌هند.

۲۳- وَ قُلُوبُهُمْ أَنْتَنَ مِنَ الْجَنِيْفِ: قلب‌های آنان از تعفن پر می‌شود.

۲۴- فَعِنْدَ ذَلِكَ الْوَحَا، الْوَحَا: در آن هنگام شتاب و تعجیل نمائید.

۲۵- خَيْرُ الْمَسَاكِينِ يَوْمَئِذٍ بَيْتُ الْمَقْدَسِ: بهترین مکان‌ها بیت المقدس

خواهد بود.

□ علائم ظهور امام عصر (ع) از دیدگاه امام صادق (ع)

شیخ کلینی از حمران و او از حضرت صادق (ع) نقل کرده است.

۱- روزی بیاید که اهل حق مضمحل شوند.

۲- جور و ستم شهرها را فرا بگیرد.

۳- قرآن کهنه گردد، یعنی کسی به احکام آن عمل نکند.

۴- دین تغییر یابد

۵- اهل باطل بر اهل حق برتری یابند و شرارت آشکار شود و کسی از آن

نهی نکند.

۶- فسق و فجور علنی شود.

۷- مردان به مردان و زنان به زنان اکتفا نمایند.

۸- مردم متملق و چاپلوس می‌شوند.

۹- مردم از دیدن فحشاء و منکرات خوشحال شوند.

۱۰- آشکارا شراب خورند

۱۱- مردم در آن زمان غذاهای مقوی می‌خورند و چاق می‌شوند تا نسبت

به هم فخر فروشی کنند.

۱۲- مردان موهای سر خود را همانند زنان بلند می کنند.

۱۳- مردان همدیگر را وطنی می نمایند.

۱۴- رباخواری در میان مردم علنی می شود.

۱۵- حلال را حرام و حرام را حلال می نمایند.

۱۶- زنان بر خلاف میل شوهر خود رفتار می کنند.

۱۷- قسم دروغ رواج پیدا می کند و قمار بازی رایج می گردد.

۱۸- احکام خدا را کد می ماند

۱۹- شهادت مسلمین و اهل بیت رسول الله (ص) را قبول نمی کنند.

۲۰- ظلم، آشکار و غیبت عمومی می شود.

۲۱- در منبرها امر به تقوی می کنند ولی خودشان عمل نمی کنند.

۲۲- لواط، کم فروشی، شراب خواری مباح شمرده می شود.

۲۳- در راه خدا انفاق نمی شود.

۲۴- پدران و مادران در نزد اولاد خود خوار می شوند و احترامشان از بین می رود.

□ علائم ظهور در زمان امام عصر (ع)

۱- فرو رفتن جمعی در مشرق و جمعی در مغرب زمین

۲- خروج یمانی در یمن

۳- خراب شدن دیوار قصر دار الأماره کوفه

۴- باریدن تگرگ بزرگ به اندازه تخم مرغ در جزیره روم.

۵- ظاهر شدن آتش در سمت مشرق که تا سه روز بین زمین و آسمان

افروخته می شود.

۶- ظاهر شدن سرخی شدیدی در اطراف آسمان که گویی تمام آسمان را

فراگرفته باشد .

۷- خراب شدن شهر شام

۸- قیام سوارانی از خراسان که در دستشان علم‌های سیاه دارند.

۹- وزیدن باد سیاه در بغداد وقوع زلزله شدیدی که خرابی زیادی به بار می‌آورد.

۱۰- خروج سفیانی و جنگ با امام زمان و کشته شدن مرد سفیانی

۱۱- صیحه آسمانی و حشتناک

۱۲- خروج سید حسنی از شهرهای دیلم و قزوین

۱۳- خراب شدن بغداد

۱۴- آباد شدن کوفه

۱۵- کفر عالم را فراگیرد بطوری که از اسلام جز اسمی باقی نمی‌ماند.

۱۶- ظهور امام عصر سلام اله علیه از شهر مکه.

و علائم فراوانی ذکر گردیده که به جهت مراعات اختصار از ذکر آنها خودداری نموده‌ایم.

● فصل یازدهم: پیرامون رجعت

در فصل پیش بیان کردیم که در هنگام ظهور امام عصر سلام الله علیه و قبل از آن علائم و نشانه‌هایی بوجود خواهد آمد که در این فصل به یکی از مواردی که در هنگام ظهور رخ خواهد داد اشاره و پیرامون آن مطالبی بیان می‌نمائیم.

هنگامی که امام مهدی (ع) ظهور می‌نمایند عده‌ای از انسان‌هایی که در زمان‌های بسیار کهن از این جهان رخت بسته و دار فانی را وداع نموده‌اند، زنده شده و در معیت آن حضرت به این دنیا باز می‌گردند که از این حادثه عظیم به عنوان [رجعت] یاد می‌گردد.

□ رجعت یعنی چه؟

رجعت یعنی مراجعت و بازگشت کسانی که از این دنیا رحلت نموده‌اند و سال‌های متمادی در زیر خروارها خاک قرار داشته‌اند به امر الهی زنده شده و در کنار مهدی موعود به این جهان باز خواهند گشت.

□ آیا رجعت یک بحث قرآنی است؟

رجعت یک بحث کاملاً قرآنی است که خداوند متعال طی آیات فراوان

آن را بیان فرموده است، در قرآن کریم آیات زیادی در خصوص رجعت انسان وجود دارد که علماء و مفسرین تعداد این آیات شریفه را ۲۰۰ آیه ذکر نموده‌اند.

علامه مجلسی (ره) تعداد آیات رجعت را ۲۰۰ و احادیث مربوطه را ۵۰۰ مورد ذکر نموده است.

در قرآن کریم ۱۸ آیه وجود دارد که تصریحاً بر موضوع رجعت صحه گذاشته است. برای آشنایی برخی از آنها را ذکر می‌نمائیم.

□ سوره مؤمنون آیات ۹۹-۱۰۰

- حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ.

ترجمه آیه: تا آنگاه که وفات هر یک فرا رسد در آن حال آگاه و نادان شده و گوید بارالها مرا به این دنیا بازگردان.

- لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ.

ترجمه آیه: تا شاید به تدارک گذشته، عملی صالح بجای آورم و به او خطاب شود هرگز نخواهد شد و این کلمه را از حسرت بگویند و از عقب آنها عالم برزخ است تا روزی که برانگیخته شوند.

□ سوره مؤمنون آیه ۱۱۵.

- أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ.

ترجمه آیه: آیا چنین پنداشتند که ما شما را عبث و بازیچه آفریده‌ایم و پس از مرگ هرگز به سوی ما رجعت نخواهید کرد.

□ سوره انبیاء آیه ۹۳

- وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كَلَّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ.

ترجمه آیه: و امت باز در کار دین بین خود تفرقه و اختلاف انداخته‌اند باز رجوع همه به سوی ما خواهد بود.

□ سوره انبیاء آیه ۹۱

- إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ وَأِحِدَةٌ وَ إِنَّا رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُونَا وَ تَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كَلَّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ.

ترجمه آیه: این امت، یک امت بودند که ما آفریننده آنها هستیم و باید عبادت کنید مرا، آنها تفرقه کردند و از هم جدا شدند در حالی که بازگشت همه بسوی ماست.

در ضمن یادآوری می‌شود: سوره مؤمن آیه ۵۵ و سوره نمل آیه ۸۲ و سوره اسراء آیه ۸۶ و سوره بقره آیه ۲۴۴ در مورد رجعت می‌باشند.

□ رجعت از نشانه‌های قدرت خداوند است؟

خداوند متعال برای نشان دادن حقانیت و قدرت لایزال خود کارهایی انجام می‌دهد تا بشر فارغ از هرگونه دشواری‌ها بتواند وجود او را قبول کند. رجعت یکی از آیات الهی است برای اثبات قدرت لایتناهی ذات اقدس الهی که او چگونه مردگان را پس از سالهای خاموشی در داخل قبر زنده و آنها را به این دنیا باز می‌گرداند.

بسیاری از آیات قرآن مؤید بر این مطلب است که انسان‌ها پس از مردن و سفر به جهان آخرت مجدداً زنده شده و نتایج اعمال و کردار خود را خواهند دید و بازگشت همگان بسوی اوست (إِنَّا لِلَّهِ وَاِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ)

□ رجعت یا قیامت کوچک؟

رجعت یکی از مسلمات دین اسلام است و هر کس آن را انکار نماید از

دین اسلام خارج می شود ما ایمان داریم که انسان ها پس از مرگ بنا به مشیت الهی زنده خواهند شد و در صحرای محشر گرد هم خواهند آمد تا به حضور باری تعالی بشتابند.

خداوند بر اساس عدل، پاداش و کیفر همگان را خواهد داد.

بازگشت و رجعت انسان ها به سوی خداوند متعال و وارد شدن در محشر یکی از مهمترین اهداف تبلیغی پیامبران الهی و امامان معصومین بوده است [معاد] رجعتِ عده ای از انسان های ممتاز و بزرگزیده خداوند در هنگام ظهور حضرت مهدی (ع) را می توان نمونه ای کوچک از رجعت قیامت تلقی کرد چرا که در این رجعت تعداد ۳۱۳ نفر انسان زنده شده و به این جهان باز می گردند در حالی که روز قیامت تمام انسان ها از اولین تا آخرین آنها مجدداً زنده شده و به سوی خدا رجعت خواهند نمود.

بنابر این می توان گفت رجعت در زمان ظهور امام زمان (ع) [نمونه ای کوچک از قیامت] است.

□ اولین رجعت کننده کیست؟

بنابر این روایات شیعه اولین کسی که در رکاب امام عصر (ع) خواهد بود و به این جهان باز خواهد گشت وجود مقدس مولی الکونین حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) بزرگ شهید کربلا خواهد بود تا در کنار منتقم بزرگ الهی از یزیدیان و ستمگران صحرای کربلا انتقام حضرت ابوالفضل (ع)، علی اکبر (ع) طفل شیر خواره و بالاخره انتقام ۷۲ شهید را بگیرد.

آیا رجعت تا به حال وجود داشته؟

یکی از بدیهیات و مسلماتی که در طول تاریخ اتفاق افتاده و هیچ کس نتوانسته آنرا انکار نماید رجعت برخی از بندگان خدا بوده است.

به عنوان نمونه می توان از زنده شدن اصحاب کهف یاد کرد، عده ای از

جوانان پاک و با ایمانی که از ظلم و ستم حکومت وقت [دقیانوس] به غار پناهنده می شوند و پس از سیصد سال که در خواب بودند، خداوند مجدداً آنها را زنده می کند تا بدین وسیله نشانه های قدرت لایزال خود را به مردم نشان دهد.

حضرت موسی چهل شبانه روز از نظرها غایب بود و سرانجام به میان قوم خود بازگشت.

□ رجعت در آئینه احادیث

رجعت در روایات اسلامی و منابع دینی از جمله موضوعاتی است که دارای تواتر بوده و بیشترین حدیث نیز در خصوص آن نقل شده است. سید نعمت الله جزایری در کتاب [انوار نعمانیه] می نویسد: ما ۶۲۰ حدیث در مورد رجعت به دست آورده ایم.

شیخ حرّ عاملی در کتاب [الا یقاظ من الهجعه بالبرهان علی الرجعه] تعداد روایاتی را که درباره رجعت آمده ۶۰۰ روایت ذکر نموده است. امام صادق (ع) درباره رجعت فرموده اند: در زمان ظهور قائم ما رجعت نه برای همه بلکه برای گروهی خاص است یعنی جز مومن خالص و کافر خالص به دنیا بر نمی گردند.

در روایات دیگری آن حضرت فرموده اند: روزهای خداوند سه روز است، روزی که قائم ما ظهور کند، روز رجعت، روز قیامت، از ایشان درباره رجعت سؤال کردند آیا رجعت حق است فرمود: آری پرسیدند: اولین کسی که به این دنیا بر می گردد کیست؟ فرمود: حسین (ع) است که در رکاب قائم ما خواهد بود^(۱)

۱- به نقل از جزوه امام مهدی (ع) ساحل سبز امید معاونت آموزش سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی ص ۱۴.

● فصل دوازدهم:

● هشدار در مورد مدعیان دروغین مهدویت

از آنجایی که قیام و ظهور حضرت صاحب الزمان (عج) یک مسئله جهانی است توجه همگان را به خود جلب نموده است، برخی از روی اشتیاق بی صبرانه در انتظار ظهور دولت کریمه امام مهدی (ع) هستند و برای رویت خورشید جمالش و دولت مقتدر آن بزرگوار سر از پا نمی شناسند و آرزو دارند که روزی در رکاب آن امام همام در راه تحقق آرمان‌های مقدسش باشند این عده از بهترین افراد روی زمین هستند که انتظار آنها با فضیلت‌ترین اعمال دینی و معنوی از دیدگاه روایات اسلامی تلقی شده است. برخی از روی غرض و تعصب و یا احیاناً جهل و نادانی وجود و ظهور او را انکار نموده‌اند که بعضی از آنها به مرور زمان لاجرم خواهند پذیرفت که این امر به وقوع خواهد پیوست و ما در این کتاب جواب‌های قانع کننده‌ای برای منکرین قیام امام (ع) داده‌ایم.

اما دسته سوّمی هستند که از اعتقادات و احساسات دینی و مذهبی عاشقان امام مهدی (ع) سوء استفاده کرده و ادعای مهدویت نموده‌اند که در این بخش از کتاب ما تلاش داریم نقاب از چهره نفاق آنها برداشته و اهداف پلیدشان را بر ملا سازیم تا مسلمانان و پیروان حضرت مهدی مواظب

توطئه‌ها و ترفندهای مزورانه آنان باشند.

□ مدعیان دروغین و بی‌عرضگی آنان

ظهور و قیام حضرت مهدی (عج الله تعالی فرجه الشریف از زمان رسول خدا (ص) مطرح بوده و پیامبر اکرم (ص) بارها این موضوع را با مردم در میان گذاشته و علائم و نشانه‌های ظهور آن حضرت را نیز گوشزد می‌نمود تا در آینده افراد فرصت طلب از این مسئله سوء استفاده ننمایند در طول تاریخ افرادی ادعای مهدویت کرده‌اند که نه تنها صلاحیت و لیاقت و شایستگی این دو مهم را نداشته‌اند بلکه نتوانسته‌اند کوچکترین تأثیری در محیط کوچک خود داشته باشند تا چه رسد به اینکه بتوانند جهان را تحت مدیریت خود در آورده و اثرات سازنده و مثبتی بجا بگذارند، این قبیل افراد از این که بتوانند در محیط محدود خانواده خود تأثیر بگذارند عاجز بوده‌اند!

□ اولین مدعی مهدویت

اولین کسی که مهدویت را بر دوش او گذاشتند در واقع بر او تحمیل کردند [محمد حنفیه] فرزند علی (ع) بود که از مادری غیر از فاطمه (س) بود. محمد ابن حنفیه خود چنین عقیده و باوری نداشت بلکه او را ناخواسته وارد این میدان خطرناک نمودند، گروه کیسانیه معتقد بودند که محمد حنفیه نمرده و پس از مرگش سرو صدای زیادی به راه انداختند و گفتند او در کوه [رضوی] که در نزدیکی شهر مدینه است میان دوشیر قوی قرار گرفته که حافظ و نگهبان جان او هستند! در حالی که محمد حنفیه در سال ۸۰ یا ۸۱ وفات کرده و در قبرستان معروف بقیع در شهر مدینه به خاک سپرده شده است.

□ خلفای بنی عباسی و ادعای مهدویت!

از جمله کسانی که ادعای مهدویت کرده‌اند می‌توان از خلفای ستمگر بنی عباسی نام برد، آنان برای رسیدن به مقام خلافت و تسلط بر امورات مادی و دنیوی مردم از احساسات پاک مذهبی و اعتقادی مردم زمان خود نهایت استفاده [البته سوء استفاده] را برده و خود را مهدی معرفی نموده‌اند که تاریخ مملو از چپاول و خون ریزی‌های آنان است آنها نه تنها لیاقت نداشتند که مهدی فاطمه (سلام الله علیهما) باشند بلکه از حقیرترین افراد محسوب می‌شدند که بر خلاف دین اسلام و آرمان‌های والای حضرت مهدی حرکت می‌کردند و اگر امام زمان (ع) در زمان آن خلفای جور ظهور می‌نمودند قطعاً گردن آن ستمگران خون آشام را می‌زدند.

در طول تاریخ، سوء استفاده از عنوان [مهدویت] رایج و معمول بوده است در مقاطعی از زمان افرادی پیدا می‌شدند که ادعای مهدویت کرده و افراد ساده لوح را دور خود جمع می‌کردند و آنان را گمراه می‌ساختند این مهدی‌های ساختگی در کوتاه‌ترین زمان رسوا شدند و از صحنه روزگار مخور می‌شدند و نقشه‌هایشان نقشه بر آب می‌شد.

در میان مدعیان دروغین مهدویت همه گونه افراد به چشم می‌خوردند، برخی از آنان را افراد بیمارروانی و احمق و کودن تشکیل می‌داد که در نهایت سادگی و کودنی بودند که از اداره کردن خانواده خود عاجز بودند تا چه رسد به اینکه بتوانند جهان پر هیاهو و پر آشوب را اداره نمایند.

عده‌ای دیگر از این مدعیان را افرادی تشکیل می‌دادند که از روحیه ریاست‌طلبی بر خوردار بودند و برای نیل به اهداف نامقدس خود، دعوی مهدویت می‌نمودند تا چند صباحی به نان و نوایی برسند و بر مردم حکومت نمایند، برخی دیگر از آنان کسانی بودند که از سوی دشمنان

نشاندار اسلام تحریک و هدایت می شدند تا بتوانند از وجود آنان برای انحراف اسلام و ایجاد تفرقه و از میان بردن نیروی قدرتمند مذهب و ایمان مردم استفاده نمایند.

□ سید محمد علی باب که بود و چه کرد؟

ادعای مهدویت همچنان در طول تاریخ ادامه داشته تا اینکه در این اواخر شخصی بنام سید محمد علی باب روی صحنه آمد، او هر چند در اوایل ورود به این بازی خطرناک از پیش طراحی شده از سوی مخالفین و دشمنان سرسخت اسلام جرأت ادعای مهدویت نداشت و می گفت: من نائب خاص مهدی هستم!

ولی پس از گذشت زمان وقتی که دید عده از مرم جاهل دور او را احاطه کرده اند و با تحریک صحنه گردان پشت صحنه، توطئه ادعای خود را از نائب امام زمان بودن به قائم بودن و [مهدویت] تغییر داد، این مرد دروغگو و کذاب دستگیر و زندانی شد.

در کتاب [ظهور الحق] که مورد پذیرش فرقه ضالّه بهائیت است در صفحه ۱۷۳ آمده است که نامبرده در اواسط سال ۱۲۶۵ در زندان ماکو طی نامه ای به ملا عبدالخالق نوشت و ادعا کرد که [انا قائم الحق الذی انتم بظهوره توعدونند]^(۱) و ملا عبدالخالق پس از این جریان از ادعای وی سخت بر آشفت و ناراحت شد.

خوشبختانه در مورد سخنان و زندگانی او و پیروانش مدارک و اسناد محکم جمع آوری شده است که بیانگر پوچ بودن ادعای اوست.

۱- یعنی: من همان قائم حق امام زمان هستم که شما به ظهور او وعده داده شده اید!

در مورد این مرد کذاب باید گفت: وی اولاً از بیماری روانی برخوردار بود که زمینه را برای ادعای دورغین وی فراهم می ساخت، چون در کتاب های او الفاظ و عباراتی به چشم می خورد که فقط از افراد روانی انتظار می رود، برای صحت این مطلب چنانچه در کتاب [کشف الغطاء] میرزا ابوالفضل گلپایگانی که از سران و هابی ها به شمار می رود آمده است مجتهدین تبریز پس از بازجوئی از زندان در آن مجلس گفتند:

سخنان تو [سید محمد علی باب] خون تو را برای ما مباح می کند اما علت اینکه دستور اعدام تو را نمی دهیم به خاطر آن است که تو وضع اعتدال و سالمی نداری.

علاوه به بیماری روانی آن مرد کذاب، دول استعماری روسیه تزاری و انگلستان و امریکا او را رسماً مورد حمایت قرار دارند و چون در خود او جاه طلبی وجود داشت او را به این رسوایی بزرگ کشاندند.

ادعای مهدویت سید محمد علی باب عملاً به جایی رسید، جانشینانش او را عقب زدند و گفتند سید علی محمد باب خود امام زمان نیست بلکه مقدمه ظهور امام زمان است بعضی او را رسماً به دروغگویی متهم کرده و به شخصیت درجه دوم تبدیل ساختند! تا خودشان داعیه های بیشتر در سر داشته باشند و از طرفی فرقه ضاله و گمراه بهائیت به شعبه های زیادی تبدیل شد بدین ترتیب رسوایی بزرگ دامنگیر سید محمد باب و پیروان گمراهش شد که در این خصوص اسناد زیادی منتشر شده که بیانگر ارتباط جیره خواری وی با دول استعماری می باشد که برای مطالعه بیشتر خوانندگان، می توانند به کتاب های [کنیازد الگورکی، و پرنس دالگورکی، هدایة النملة، گفتار خوش یارقلی، بهائی چه می گوید؟ محاکمه و بررسی] مراجعه نمایند.

□ هشدار ما

با توجه به اینکه امام مهدی (ع) برگزیده و ذخیره پروردگار عالم است و او از نسل مطهر و پر افتخار پیامبر (ص) و امامان معصومین علیهم السلام اجمعین می باشد که علائم و نشانه هایش در قرآن و کتب روایی ما بیان شده است دیگر جایی برای مدعیان دروغین جهت سوء استفاده باقی نمی ماند و هرکس در این خصوص ادعایی داشته باشد او کذاب و دروغگو است و باید طرد شود.

برادران ایمانی و عاشقان مهدی موعود (ع) همیشه هوشیارند و گول چنین افراد فرصت طلب و سوء استفاده گر را نخواهند خورد.

● فصل سیزدهم: اوصاف مهدی موعود (ع)

اوصاف و خصایص بی شمار حضرت مهدی (ع) بیشترین احادیث و روایات را در ابعاد مختلف شخصیتی آن حضرت که در عالم خلقت بی نظیر می باشد به خود اختصاص داده است. خصال و اوصاف آن حضرت را می توان در سه بخش بیان کرد.

- ۱- اوصاف و خصایص حضرت مهدی (ع) از حیث حسب و نصب
- ۲- اوصاف و خصایص حضرت مهدی (ع) از حیث سیرت و خصایص باطنی
- ۳- اوصاف و خصایص حضرت مهدی (ع) از حیث حکومت و دولت فراگیر

□ حسب و نسب حضرت مهدی (ع)

امام مهدی (ع) تنها فرزند امام حسن عسگری و نرجس خاتون است که در خاندان امامت و رهبری چشم برجهان هستی گشود و جهان را با انوار خود روشن و منور ساخت.

پیامبر اکرم (ص) طی حدیثی فرموده اند که نامش هم نام اوست.
 [يَبْعَثُ اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي إِسْمُهُ، إِسْمِي وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا]

وَعَدْلًا كَمَا مَلِثَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا]

ترجمه حدیث نبوی: پیامبر (ص) فرمودند: خداوند مردی را برخواهد انگیخت که از اهل بیت و خاندان من است، نام و کینه‌اش مانند نام و کینه من است و او زمین را پر از عدل و قسط خواهد نمود پس از آن پر از ظلم و جور شده باشد.

کینه آن حضرت ابوالقاسم، القابش [حجت، مهدی، خلف صالح، قائم منتظر، صاحب الزمان و....] می‌باشد.

۱- احادیث زیادی وارد شده مبنی بر اینکه حضرت مهدی از خاندان و ذریه پیغمبر اسلام است [۳۸۹ حدیث]

۲- همانام و هم کینه پی‌نسبر و شبیه‌ترین مردم است به رسول خدا (ص) [۷۴ حدیث]

۳- مهدی از فرزندان امیرالمؤمنین علی (ع) است [۲۱۴ حدیث]

۴- مهدی از فرزندان فاطمه زهراست [۱۹۲ حدیث]

۵- مهدی از فرزندان امام حسین (ع) است [۱۸۵ حدیث]

۶- مهدی نهمین فرزند امام زین العابدین است [۱۸۵ حدیث]

۷- مهدی هفتمین فرزند امام محمد باقر است [۱۰۳ حدیث]

۸- مهدی پنجمین فرزند سوی ابی جعفر است [۹۸ حدیث]

۹- مهدی چهارمین فرزند حضرت رضا (ع) است [۹۵ حدیث]

۱۰- مهدی سومین فرزند امام محمد تقی است [۶۰ حدیث]

۱۱- مهدی جانشین امام علی النقی و پسر امام حسن عسگری است

[۱۴۶ حدیث]

۱۲- اسم پدرش حسن است [۱۴۷ حدیث]

۱۳- مادرش سیده کنیزان و بهترین ایشان است [۹ حدیث]

- ۱۴ - دوازدهمین امام و خاتم الاوصیاء است [حدیث ۱۳۶]
 ۱۵ - دارای دو غیبت است، غیبت صغری، غیبت کبری [حدیث ۱۰]
 ۱۶ - غیبتش طولانی است [حدیث ۹۱]
 ۱۷ - بسیار طویل العمر است [حدیث ۳۱۵]
 ۱۸ - مرور زمان او را پیر و فرسوده نمی‌کند و در هنگام ظهور جوان است.
 [حدیث ۲۵]

۱۹ - صورتش همانند ستاره درخشان می‌درخشد [حدیث ۱۲]
 □ قال رسول الله (ص): الْمَهْدِي مِنْ وَوَلَدِي وَجَهَهُ كَالْكوكِبِ الدَّرِي
 ترجمه حدیث نبوی: مهدی از فرزندان من است و صورتش همانند
 کوجب دری می‌درخشد در کتاب [نورالابصار] شبلنجی که از علمای اهل
 تسنن می‌باشد در خصوص بعضی از حضال حضرت مهدی (ع) از رسول
 اکرم (ص) چنین نقل نموده است.

□ قال (ص): الْمَهْدِي شَابٌ أَكْحَلُ الْعَيْنِ، أَزْجُ الْخَاجِبِينَ، أَقْنَى الْأَنْفِ، كَثُ
 الْحِيَةِ عَلَى خَدِّهِ الْأَيْمَنِ خَالٌ.

ترجمه حدیث: مهدی جوان هاشمی دوازدهمین یادگار پیشوای اسلام
 است که دارای چشمان سیاه و ابروهای پیوسته، بینی بلند و ریش انبوه و
 خالی در گونه راستش می‌باشد.

□ خصال باطنی حضرت امام مهدی (ع)

امامی که زمامداری سراسر جهان را بر عهده خواهد داشت با استمداد از
 قدرت الهی عدالت و برکات آسمانی و زمینی را بر تمام شرق و غرب
 خواهد گستراند و بینی ظالمان و ستمگران و جبّاران روی زمین را بر خاک
 مزلت و خواری خواهد مالید، چنین رهبر و مصلح بزرگ دارای سیرت ساده

زیستی است که از پدران گرامی اش به ارث برده است.

ابوبصیر از امام صادق (ع) نقل نموده است.

□ قال الصادق (ع): فَوَاللَّهِ مَا لِبَاسُهُ إِلَّا الْغَلِيظُ وَلَا طَعَامُهُ إِلَّا الْجَسْبُ (۱)

- ترجمه حدیث: به خدا سوگند که لباس مهدی جز پوشاک درشت و

خوراک او جز خوراک بی خورشت چیز دیگر نخواهد بود.

از دیگر خصلت‌های باطنی آن حضرت (ع) زهد است.

زهد از بارزترین خصوصیات پیامبران و امامان است.

حضرت علی (ع) در اهمیت جایگاه زهد در دینداری و رسیدن به

قله‌های معنویت فرموده‌اند:

□ قَالَ عَلِي (ع): الزُّهْدُ أَصْلُ الدِّينِ وَ أَسَاسُ الْيَقِينِ.

ترجمه حدیث: علی (ع) فرمود: زهد اصل و اساس دین و یقین است.

خداوند متعال هیچ رسولی و پیامبری را مبعوث ننموده مگر اینکه آنان

افراد زاهدی بودند.

□ رسول خدا (ص): مَا اتَّخَذَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا زَاهِدًا.

ترجمه حدیث: خداوند هیچ پیامبری را مبعوث نکرد مگر آنکه زاهد بود.

□ سیرت مهدی (ع) در حکومت جهانی

دولت کریمه و جهانی حضرت مهدی (عج) از بی نظیرترین دولت‌ها از

اول خلقت تا آخر خلقت خواهد بود حتی دولت رسول خدا (ص) هم به

خُد گسترده‌گی و جهانشمولی دولت آن حضرت نمی‌رسد. زیرا رسول

خدا (ص) توانست در محیط عربستان [جزیره العرب] دولت اسلامی

تشکیل دهد و این دولت توانست تا شعاع بسیاری از سرزمین‌های اطراف را در نور دیده ولی در بعضی سرزمین‌های دیگر احاطه و سیطره نداشت و لیکن دولت بزرگ حضرت مهدی (ع) تمام نقاط جهان هستی را در بر خواهد گرفت.

در واقع می‌توان گفت: دولت امام مهدی (ع) دولت تحقق آرمان‌های انسانی و تلاش‌های همه انبیاء گذشته است. موانعی که بر سر راه پیامبران وجود داشته و نگذاشتند تا آنان بتوانند تمام اهداف خود را پیاده کنند امام مهدی (ع) تلاش‌های آنان را به ثمر و کمال خواهد رساند. [انشاء الله].

□ سیره دولت مهدی بر اساس سیره رسول الله (ص) خواهد بود.

رسول خدا (ص) در حدیثی فرموده‌اند:

□ سُنَّتُهُ سُنَّتِي، يُقِيمُ النَّاسَ عَلَى مِلَّتِي وَ شَرِيعَتِي وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى الْكِتَابِ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ (۱)

ترجمه حدیث: سیره و سنت او [مهدی] سیره و سنت من است مردم را بر آئین و دین من هدایت خواهد کرد و آنان را به کتاب من [قرآن] دعوت می‌کند.

□ امام مهدی (ع) ناعدالتی را از بین می‌برد.

یکی دیگر از خصایص دولت آن حضرت این است که ناعدالتی و تبعیض را از میان بر می‌دارد و به جای آن عدل و قسط را حاکم می‌سازد.

محمد ابن مسلم از امام محمد باقر (ع) درباره نحوه حکومت قائم [عج] سؤال کرد، قائم با کدام روش در میان مردم عمل می‌کند؟
امام صادق (ع) فرمود:

به سیرتی عمل می‌کند که رسول الله (ص) عمل کرد تا اسلام را آشکار و حاکم سازد، گفتم سیره رسول خدا (ص) چه بود؟
امام فرمود: آنچه که از جاهلیت بود از بین برد و با مردم به عدالت رفتار کرد و قائم ما هم همین گونه است، چون قیام کند روابط نا عادلانه و تبعیض را از میان بر خواهد داشت و با ایشان به عدالت رفتار خواهد کرد.^(۱)

□ آرمان‌های اصلاحی دولت امام مهدی (ع)

در حکومت الهی حضرت مهدی سلام الله علیه، اصلاح در تمام ابعاد زندگی صورت خواهد گرفت به گونه‌ای که انسان احساس آرامش و امنیت نماید و سراسر زمین را برکات الهی فرا گرفته باشد، به حدیثی از امام صادق (ع) در این خصوص توجه فرمائید.

هنگامی که قائم قیام کند به عدل حکم نماید و در روزگار او بیداد و نا عدالتی کاملاً نابود گردد و راه‌ها امن شود و زمین برکات خود را آشکار سازد و هر حقی به صاحبش برگردانده شود و هیچ دینی نماند مگر آنکه به دین اسلام در آید و با ایمان شناخته شود.

نشیده‌ای که خدای سبحان می‌فرماید: هر که و هر چه در آسمان‌ها و زمین است خواه ناخواه او را گردن نهاده است و همه بسوی او بازگرداند می‌شوند و مهدی (ع) در میان مردم به روش داود و محمد (ص) حکم کند،

زمین گنجهای خود را آشکار سازد و برکاتش را ظاهر سازد و همگان چنان بی نیاز شوند که اگر کسی بخواهد صدقه‌ای بدهد مستحق و فقیری یافت نشود. (۱)

□ دولت امام مهدی، دولت ارزش هاست.

امیر المؤمنین علی (ع) در توصیف دولت امام مهدی موعود (ع) چنین فرموده‌اند:

□ يَذْهَبُ الشَّرُّ وَ يَبْقَى الْخَيْرُ وَ يَذْهَبُ الذَّنَا وَ يَذْهَبُ الرَّبَا وَ يَقْبَلُ النَّاسُ عَلَيَّ الْعِبَادَاتِ وَ الشَّرْعِ وَ الدِّيَانَةِ وَ الصَّلَاةِ فِي الْجَمَاتِ وَ تَطْوُلُ الْأَعْمَارُ وَ تُؤَدَّى الْأَمَانَاتِ وَ هُوَ تَحْمِلُ الْأَشْجَارُ وَ تَضَاعَفَ الْبَرَكَاتُ وَ تَهْلِكُ الْأَسْرَارُ وَ يَبْقَى الْأَخْيَارُ. (۲)

ترجمه حدیث: در زمان دولت مهدی (ع) بدی از بین می‌رود و نیکی پایدار می‌ماند و زنا از بین می‌رود و ربا محو می‌شود و مردم به عبادات و شرع و دینداری و نماز جماعت روی می‌آورند. و عمرها طولانی می‌گردد و امانت‌ها آدا می‌شوند و درختان پر بار می‌شوند و برکات چند برابر می‌گردد و بدان نابود میشوند و نیکان برقرار می‌مانند.

□ دولت امام مهدی (ع) بهار مردم و خرمی زمان خواهد بود

مردم در زمان دولت حضرت مهدی احساس آرامش خواهند کرد و از فطرت و عقل و خرد بهره‌مند خواهند شد، گویی که همیشه فصل بهار است، مردم همانند بهار شکوفا و سرسبز و شاداب خواهند شد.

۱- کشف الغمه جلد ۲ صفحه ۴۶۵ به نقل از کتاب سیرت مهدی دولت مهدی نوشته مصطفی دلشاد ص ۲۱.

۲- منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر - لطف الله صافی گلپایگانی ص ۴۷۴.

[السَّلَامُ عَلَيَّ رَبِّيعِ الْأَنْامِ وَ نَضْرَةَ الْأَيَّامِ.] یعنی: سلام بر مهدی که او بهار مردمان و خرّمی زمان است، سلام بر مهدی که عدل گستر و ظلم ستیز و احیاء کننده آئین الهی در سراسر گیتی و محو کننده همه آلام بشری خواهد بود.

□ اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ، تُعِزُّبِهَا الْإِسْلَامَ وَ أَهْلَهُ وَ تُذِلُّ بِهَا النِّفَاقَ وَ أَهْلَهُ وَ تَجْعَلُنَا فِيهَا مِنَ الدَّعَاةِ إِلَى طَاعَتِكَ وَ الْفَادَةِ إِلَى سَبِيلِكَ وَ تَرْزُقُنَا بِهَا كِرَامَةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.

ای که کوی تو، کوی امن و امان   وی که روی تو معنی ایمان
همه در انتظار مقدم تو   حجة ابن الحسن امام زمان
خدایا تو را قسم می دهیم به عزت و جلال و عظمت خودت و به شأن و
احترامی که رسول الله (ص) در پیشگاه ربوبی تو دارد ظهور امام عصر اسلام
الله علیه) را نزدیک فرما و ما را در دولت کریم او قرار ده. (آمین یا رب
العالمین)

● فصل چهاردهم: آشنایی با یاران مهدی (ع)

همانطوری که در فصل دهم پیرامون رجعت بیان شد در هنگام تشریف فرمایی حضرت صاحب الزمان (ع) ۳۱۳ نفر به همراه آن حضرت به این دنیا باز خواهند گشت که اولین آنان حضرت امام حسین سیدالشهداء (ع) خواهد بود و حضرت عیسی ابن مریم نیز در رکاب امام زمان (ع) خواهد بود و در پشت آن حضرت به نماز خواهد ایستاد.

در این فصل توجه شما خوانندگان بزرگوار را به آشنایی با یاران مهدی سلام الله علیه در هنگام ظهور در پشت سر آن حضرت به نماز خواهد ایستاد.

در این فصل توجه شما خوانندگان بزرگوار را به آشنایی با یاران مهدی سلام الله علیه در هنگام ظهور جلب می‌نمائیم، بنابر روایات فراوان، آن حضرت هنگام ظهور با شمشیر از نیام بر آمده قیام می‌کند و آنچه که مانع عبودیت و کمال انسان هاست از بین برده و حق و عدالت جهانی را برقرار خواهد ساخت.

آن حضرت در هنگام ظهور از مکه [میان رکن و مقام] نماز خواهد خواند پس از آن با صدای رسا بانگ خواهد کرد که تمام اهل جهان به راحتی

صدایش را خواهند شنید آنگاه امام می فرماید:

□ **أَلَا إِنَّا نَسْتَنْصِرُ اللَّهَ الْيَوْمَ وَكُلَّ مُسْلِمٍ:** یعنی ما امروز از خداوند و تمام مسلمین یاری می جوئیم که در این هنگام ۳۱۳ نفر به تعداد مجاهدان جنگ بدر همانند شمع به گرد وجود مبارکش حلقه خواهند زد و او را همانند نگین انگشتری در میان خواهند گرفت و در رکابش با دشمنان و اهل باطل و ستمگران کارزار خواهند کرد.

□ روایت امام محمد باقر (ع)

امام محمد باقر (ع) در خصوص پاره‌ای از خصایص یاوران حضرت مهدی (ع) چنین فرموده‌اند:

□ **وَ يَجِيءُ وَ اللَّهُ ثَلَاثَةَ مَائَةٍ وَ بَضْعَةَ عَشَرَ رَجُلًا فِيهِمْ خَمْسُونَ امْرَأَةً يَجْتَمِعُونَ بِمَكَّةَ عَلَى غَيْرِ مِيعَادٍ قَزَعًا كَقَزَعِ الْخَرِيفِ.** (۱)

ترجمه حدیث: بخدا سوگند ۳۱۳ نفر نزد مهدی گرد می آیند که در میان آنها ۵۰ نفر زن هست و آنان بدون اینکه با همدیگر قراری گذاشته باشند از این سو و آن سوی جهان مانند ابرهای پراکنده پائیزی به هم می پیوندند و در مکه به حضرت مهدی (ع) می رسند، بنابر این حدیث و احادیث دیگر شروع نهضت و قیام جهانی حضرت مهدی موعود (ع) با ۳۱۳ نفر خواهد بود.

همانطوری که در جنگ بدر شرک و کفر بدست مبارک رسول خدا (ص) و یارانش شکسته شد این بار توسط دولت بی همتا و جهانی فرزندش تمامیت کفر و ظلم محو و نابود خواهد شد، البته این ۳۱۳ نفر هسته اصلی دولت

کریمه آن حضرت را تشکیل خواهند داد. [کارگزاران، فرماندهان عالی رتبه].

□ تفسیر امام صادق در این مورد

امام صادق در روایتی با اندکی تفاوت به موضوع تصریح فرموده‌اند:
ابوبصیر روایت کرده است که مردی از اهل کوفه از امام صادق (ع) سؤال کرد، چند نفر، با قائم قیام می‌کنند؟ زیرا که می‌گویند آنان به تعداد شرکت کنندگان در جنگ بدر [۳۱۳] نفر هستند حضرت فرمود:

□ مَا يَخْرُجُ إِلَّا فِي أَوْلَى قُوَّةٍ وَ مَا يَكُونُ أَوْلُو الْقُوَّةِ أَقَلُّ مِنْ عَشْرَةِ آلَافٍ (۱)

ترجمه حدیث: او قیام نمی‌کند مگر با افراد صاحب قوت و این افراد صاحب قوت کمتر از ده هزار نفر نیستند، با استناد به این حدیث تعداد یاران امام عصر (ع) فقط ۳۱۳ نفر نبوده بلکه تعداد آنها به ده هزار نفر می‌رسد.
امام صادق (ع) در حدیث دیگری نشانه‌های هزاران نفر از یاران حضرت قائم (ع) را چنین بر می‌شمرد.

□ كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى الْقَائِمِ عَلَى مِنْبَرِ الْكُوفَةِ وَ حَوْلَهُ أَصْحَابُ ثَلَاثَةِ مِائَةٍ وَ ثَلَاثَةِ عَشَرَ رَجُلًا عِدَّةَ أَهْلِ بَدْرٍ وَ هُمْ أَصْحَابُ الْأَلْوِيَةِ وَ هُمْ حُكَّامُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ عَلَى خَلْقِهِ (۲)

- ترجمه حدیث: گویا قائم را می‌بینم که بر منبر کوفه نشسته و یارانش که به تعداد مجاهدان غزوه بدر ۳۱۳ نفر دور او را گرفته و آنان پرچمداران و حکمرانان الهی در روی زمین هستند. آری آنان با حضرت مهدی (ع) خواهند بود تا اینکه دولت مستضعفان را تشکیل دهند چرا که اراده الهی چنین است.

وَ تَرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ

۱- کمال الدین محمد باقر مجلسی، بحار الانوار لعلوم الائمه اطهار.

۲- خصال شیخ صدوق، ج ۲، ص ۵۴۱ و بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۷.

الْوَارِثِينَ

(سورة قصص آیه ۵)

ترجمه آیه شریفه: و ما اراده کردیم تا بر مستضعفان زمین منت گذاشته و آنها را پیشوایان و وارثان [حکومت در روی زمین] قرار دهیم.

□ نشانه‌های یاران حضرت مهدی (ع)

امام زین العابدین (ع) در خصوص نشانه‌های یاران امام عصر (ع) چنین فرموده‌اند:

□ إِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَذْهَبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ سَيِّعَتَنَا الْغَامَةَ وَ جَعَلَ قُلُوبَهُمْ كَذِبَ الْحَدِيدِ، وَ جَعَلَ قُوَّةَ الرَّجُلِ مِنْهُمْ قُوَّةَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا وَ يَكُونُونَ حُكَّامَ الْأَرْضِ وَ سَنَامَهَا.

- ترجمه حدیث: امام سجاد (ع) فرمودند: چون قائم ما قیام کند خداوند عیب و آفت را از شیعیان ما برطرف کند و دل‌های آنان را چون پاره‌های پولاد سازد و به هر نفر مردی از ایشان نیروی ۴۰ مرد دهد و آنان حاکمان و سروران روی زمین خواهند بود.

● فصل پانزدهم: پرسش‌های فراوان پیرامون مهدی (ع) و جواب‌های ما.

از قدیم‌الایام در خصوص حضرت مهدی (عج) و راز طول عمر و فلسفه غیبت و روی کار آمدن دولت کریمه عدالت گستر و بسیاری از مسائل دیگر سئوالاتی مطرح شده است که بزرگان ما در کتب خود پاسخ سئوالات را داده‌اند.

با پیروزی نهضت اسلامی به رهبری حضرت آیت الله العظمی خمینی (رحمت الله علیه) زمینه‌های آگاهی و رشد فکری در تمام سطوح بویژه در سطح قشر جوان کشور بوجود آمد در حقیقت نهضت و قیام ملت ایران پس از عامل ممتاز رهبری امام راحل، مدیون نهضت فکری بود که توسط ایشان و علمای بزرگوار اسلام در جامعه بخصوص در نسل جوان بوجود آمد.

در میان سئوال کنندگان، نسل جوان بیشترین سئوالات را در این خصوص دارند که در بعضی از دبیرستان‌ها دانشگاه‌های کشور این سئوالات جمع آوری و اینک در قالب ۲۲ سئوال پیش روی شماست سعی کرده‌ایم بصورت مختصر جواب این پرسش‌ها را بدهیم تا انشاء الله ابهاماتی که برای این نسل گرامی و ارزشمند جامعه اسلامی مطرح می‌باشد بر طرف شود.

۱- در زمان غیبت امام زمان (ع) تکلیف دینی ما چیست؟

در زمان غیبت امام عصر (ع) بر ما به عنوان مسلمان آنچه که طبق آیات قرآن و روایات اسلامی واجب است و به عنوان [واجبات دینی] از آنها یاد می‌شود باید انجام دهیم و مرجع ما در امورات دینی مراجع و فقهای دینی می‌باشند، اقامه نمازهای واجب یومیه، برپاداشتن روزه به جا آوردن حج، جهاد، بسیاری از اعمالی که بر ما واجب هستند باید به درستی و تماماً انجام دهیم.

انسان مؤمن در عین حال که وظائف دینی خود را انجام می‌دهد در زمان غیبت امام (ع) هرگز نباید به سکوت تن دهد بلکه باید با فراهم نمودن زمینه‌های ظهور آن حضرت در حال انتظار سازنده باشد.

ما در دوران انتظار هم وظیفه خود سازی فردی داریم و هم وظیفه بازسازی جامعه و ایجاد تحول در آن و مبارزه با ظلم و ستم و تبعیض و نابرابری تا هم به تکالیف دینی خود عمل کرده و هم برای ظهور حضرت مهدی (ع) کمکی کرده باشیم، لازم به یاد آوری است ما در این باره در فصل نهم همین کتاب مفصلاً مطالب را بیان نموده‌ایم.

۲- آیا اعتقاد به وجود مصلح جهانی فقط به اسلام اختصاص دارد یا اینکه در

ادیان و مذاهب دیگر هم چنین باوری وجود دارد؟

اعتقاد به وجود یک مصلح بزرگ جهانی که جهان را اصلاح نماید و نا عدالتی و نابرابری و ظلم و ستم را از بین ببرد تنها به دین اسلام اختصاص ندارد بلکه در ادیان و مذاهب و فرق دیگر هم مطرح شده است.

مسیحیان معتقدند که حضرت مسیح هم روزی ظهور خواهد کرد، در کتاب پیامبران گذشته این موضوع مطرح شده است. بشارت حضرت مهدی

(ع) در کتاب زبور داود در مزمور ۷۲ که آن بزرگوار را به عنوان ملک زاده که بزرگترین و کاملترین مظهر عدل الهی معرفی و برخی اوصاف و کمالات وی را بر شمرده است.

بشارت نهم در کتاب انجیل یوحنا ی لا هوتی فصل ۱۲ آیات ۱ تا ۱۷ به ولایت حضرت مهدی (ع) اشاره و سپس مخفی بودن و برخی از فصایل آن حضرت را مطرح و بیان می دارد که وی با شمشیر قیام خواهد کرد. در کتاب های [یاسک] و [دیه] که نزد هندیان از آنها بعنوان کتب آسمانی یاد می شود به این موضوع اشاره شده است.

۳- امام زمان (ع) در کجا زندگی می کند؟

امام زمان (ع) در جای خاص و محدودی زندگی نمی نماید بلکه به امر الهی در هر نقطه ای که لازم و مصلحت باشد آن حضرت حضور دارد و از وضعیت تمام انسانها با خبر می باشند و به هر جایی که بخواهند سرکشی می فرمایند، ما معتقدیم امام زمان در مجالس دینی حضور دارند و مؤمنین و عاشقان وی بیشتر مورد توجه آن حضرت می باشند و طبق روایات اعمال همه ما در هر هفته به حضور مبارکش عرضه می شود.

۴- امام مهدی (ع) چه وقت ظهور خواهند کرد؟

ظهور امام مهدی (ع) از جمله مسایلی است که غیر از ذات اقدس الهی کسی تاریخ دقیق آن را نمی داند، حتی پیامبران و امامان از ذکر تاریخ دقیق ظهور اظهار بی اطلاعی فرموده اند، فقط علائم ظهور را ذکر می کرده اند، هر وقت این نشانه ها پیدا شدند انشاء الله آن حضرت نقاب از رخ خواهند کشید و جهان هستی را با انوار خود روشن خواهند فرمود.

۵- آیا طول عمر چند صد ساله حضرت مهدی (ع) نقض قانون طبیعت نیست؟

برابر نظریات متخصصین و پزشکان هیچکس نتوانسته برای عمر انسان حد معینی اعلام نماید مثلاً بگوید عمر انسان ۱۰۰ یا ۱۲۰ سال است، اختلاف نظر در میان آنها که بعضاً هم خیلی فاحش است مؤید این مطلب است که عمر انسان حد ثابتی ندارد بلکه تابع شرایطی است که اگر آنها فراهم شوند ممکن است انسان عمر بسیار طولانی داشته باشد، فلوگر فیزیولوژیست معروف معتقد بود که عمر طبیعی انسان به ۶۰۰ سال هم می‌رسد، بیکن فیلسوف و دانشمند معروف انگلیسی عمر بشر را ۱۰۰۰ سال ذکر کرده است، پیشرفت علم به ما ثابت کرده که اگر یاخته‌ها و سلول‌های بدن انسان از بین نروند و سایر شرایط زیست محیطی برای انسان فراهم شود انسان عمر بسیار طولانی و حتی جاودانه خواهد داشت، نتیجتاً از نظر علمی محدودیتی برای عمر انسان وجود ندارد و حضرت مهدی هم بعنوان یک انسان با عنایت به توجه ویژه خداوند عمر طولانی وی یک مسئله کاملاً طبیعی است و هیچگونه تعارضی با قانون طبیعت ندارد، بعلاوه در طول تاریخ ما انسان‌هایی را سراغ داریم که دارای عمرهای بسیار طولانی بوده‌اند مانند حضرت شیب ۹۱۲ سال، حضرت نوح ۹۵۰ سال و حضرت عاد ۱۲۰۰ سال عمر کرده‌اند.

۶- امام زمان (ع) از نظر فیزیک بدنی همانند سایر مردم است یا اینکه تفاوت

دارد؟

امام زمان از نظر جسمی همانند عامه مردم است و در این خصوص هیچ گونه تفاوتی با آنها ندارد مگر اینکه خداوند به او عنایت خاصی دارد.

۷- امام زمان پیراست یا جوان؟

طبق روایات معتبر امام زمان (ع) هنگامی که ظهور می فرمایند در سیمای یک جوان ظاهر خواهد شد.

۸- چند سال از عمر حضرت مهدی (ع) گذشت است؟

۱۱۶۷ سال

۹- راز طولانی بودن عمر امام زمان (ع) چیست؟

طولانی بودن عمر حضرت مهدی (ع) مشیت و خواست الهی است و خداوند بهتر می داند که چرا باید امام (ع) عمر طولانی داشته باشد و این مسئله در ردیف اسرار غیبی و الهی است ولی اجمالاً ما معتقدیم راز طولانی بودن عمر حضرت مهدی (ع) بمنظور بوجود آمدن آمادگی صد در صد در عامه مردم است، امام باید عمر طولانی داشته باشد تا جهان از هر جهت آمادگی پذیرش دولت آن حضرت را پیدا کنند.

۱۰- با وجود اینکه امام عصر (ع) در سن ۵ سالگی پدرش را از دست داده بود

در سن طفولیت چگونه می توانست از فضیلت و سایر کمالات علمی و معنوی برخوردار باشد تا بتواند امر امامت را عهده دار شود؟

این موضوع فقط به امام عصر اختصاص ندارد بلکه در زمان های قبل از آن حضرت هم چنین وضعیتی وجود داشته است که برخی از امامان ما مانند امام جواد (ع) و امام محمد باقر (ع) در سنین کودکی دارای علم و کمالات ممتازی بودند که بسیاری از بزرگان از آن برخوردار نبودند و از آن جایی که خداوند بخواهد و اراده نماید می تواند در هر سنی به بندگان خود عنایت

ویژه داشته باشد، قرآن چگونگی سخن گفتن حضرت مسیح (ع) را مطرح نموده و اعطای حکم نبوت به حضرت یحیی (ع) در سنین کودکی از همین مقوله هستند [الطاف الہی] .

۱۱- امام عصر (ع) با وجود اینکه قرن‌ها در غیبت بسر می‌برد در این مدت چه می‌کند؟

ما را هیچکس از نحوه زندگی امام عصر (ع) اطلاعی نداریم ولی اینقدر می‌دانیم که امام در دوران غیبت هم وظایفی بر عهده دارند که قطعاً آنها را انجام می‌دهند و انسان‌ها از فیض وجودش بهره‌مند هستند و اگر این فیض لحظه‌ای قطع شود خیر و برکت هم از ما قطع خواهد شد.

۱۲- با توجه به روایاتی که می‌گویند هیچگاه زمین از امام و حجت خدا خالی نخواهد شد پس از ظهور امام زمان (ع) این مسئله چگونه خواهد بود؟
وقتی که امام عصر (ع) ظهور می‌فرمایند امام و حجت خدا در روی زمین خواهند بود و فیض او به همگان خواهد رسید و دوران حکومت امام زمان (ع) چقدر طول خواهد کشید اطلاع چندانی نداریم و خداوند پیوسته بندگان را به طرُق‌ی هدایت خواهد فرمود.

۱۳- اسناد و مدارکی که دلالت بر وجود شخصی بنام مهدی دارد چیست؟
این اسناد و مدارک، قرآن و کتب آسمانی مانند زبور، انجیل، تورات و روایات معتبر و فراوانی است که از امامان معصومین از طریق اهل سنت و شیعه به دست ما رسیده که مادر بخش‌های گوناگون این کتاب ذکر کرده‌ایم.

۱۴- آیا وجود مهدی و تحقق انقلاب جهانی یک افسانه است یا اینکه حقیقت تاریخی است.

برابر اسناد معتبر [قرآنی و روایی] حضرت مهدی یک شخصیت الهی است که توسط رسول خدا (ص) و جانشینان آنان بارها مطرح شده است و تاریخ گواه بر وجود شخصیتی به نام مهدی (ع) است و هرگز افسانه نمی باشد.

۱۵- چرا امام زمان خود را به مردم نشان نمی دهد تا بسیاری از شک و تردیدها از بین برو؟

علت اینکه امام زمان (ع) خود را آشکار و در سطح عمومی ظاهر نمی سازد مصلحت الهی است و خداوند می خواهد ظهور امام عصر (ع) از طریق اسباب و علل طبیعی صورت بگیرد و یکی دیگر از دلایل مهم عدم ظهور آن حضرت این است که تمام شرایط و زمینه های پذیرش آن حضرت از طریق علل عادی و طبیعی انجام گیرد، تا زمانی که این شرایط به صورت جامع و کامل بوجود نیاید امام در پس پرده غیبت بسر خواهد برد و با دلایل مختلف که در جای خود اثبات شده جای هیچ شک و تردید باقی نمی ماند.

۱۶- با این همه ظلم و ستم و فساد چرا امام زمان ظهور نمی کند؟

همانطوری که در سئوالات قبلی به این موضوع اشاره کرده ایم، برای ظهور امام زمان باید تمام شرایط فراهم شود، تنها لیاقت و صلاحیت رهبری کافی نیست بلکه عموم مردم جهان باید از هر نظر آمادگی پذیرش نهضت جهانی آن حضرت را داشته باشند، مأموریت جهانی آن حضرت بگونه ای است که باید جهان تشنه یک مصلح بزرگ جهانی باشد و ظلم و ستم و

افسردگی سراسر گیتی را فرا بگیرد عقده‌ها منفجر شود تا توده مردم دست نیاز به سوی مصلح بزرگ دراز نمایند.

۱۷- امام عصر (ع) با چه قدرت و نیروهایی در مقابل ستمگران و افراد مستبد

ایستادگی خواهد کرد؟

در اینکه باید شرایط برای پذیرش قیام آن حضرت فراهم شود شکی نیست و این آمادگی در تمام زمینه‌ها خواهد بود. ما معتقدیم وقتی که جهان از نظر پذیرش روحی و روانی و فرهنگی دچار شکست بزرگ شده باشد، انسان‌ها به ستوه خواهند آمد و طغیان خواهند کرد وقتی که عموم مردم از نظر روانی از وضعیت موجود ناراضی باشند دیگر از تسلیحات مخرب نظامی کاری بر نخواهد آمد، امام با بدست گرفتن این هدایت، بشر را از نظر روحی آزاد خواهد کرد و مردم بر تمام قدرت‌های شیطانی چیره خواهند شده و از طرفی خداوند بنده صالح خودش را یاری خواهد فرمود تا گردن گردن‌کشان تاریخ را قلع و قمع نماید.

۱۸- در روایات اسلامی آمده است که جهان وقتی، پر از ظلم و ستم شد آنگاه

امام زمان ظهور خواهد کرد آیا این به معنای پذیرش و اشاعه ظلم و ستم نیست؟ هرگز، در روایات آمده است هر وقت ظلم و ستم فراگیر شود امام زمان قیام خواهند کرد ولی این بدان معنا نیست که ما ظلم و ستم‌پذیر باشیم و در مقابل ستم و جور و فساد هیچ عکس‌العملی نشان ندهیم، قرآن در بسیاری از آیات ما را به مبارزه با ظلم و ستم دعوت نموده که آیات مربوطه به فریضه امر به معروف و نهی از منکر از جمله آنهاست، بنابراین برخی که معتقدند پیروان حضرت مهدی برای تسریع در ظهورش باید در مقابل ظلم و فساد دو

گناه کاری نکنند به اشتباهی بسیار بزرگ و خطای نابخشودنی دچار هستند.

۱۹- آیا امام زمان در هنگام ظهور و تشکیل دولت فراگیر جهانی فقط از امدادهای غیبی استفاده خواهند کرد یا اینکه از اسباب و علل و نیروهای طبیعی و عادی هم استفاده می نمایند؟

ما بارها در فصلهای این کتاب بیان کرده ایم که ظهور و قیام امام مهدی (ع) صرفاً از طریق اعجاز و امدادهای غیبی صورت نخواهد گرفت بلکه خداوند اراده فرموده امورات از طریق علل و اسباب عادی و طبیعی انجام پذیرد، به همین جهت در روایات بسیاری آمده است که یاوران امام در هنگام ظهور با آن حضرت رجعت خواهند کرد.

۲۰- حکومت حضرت مهدی چه نوع حکومتی است؟

حکومت جهانی مهدی (ع) حکومت [الهی] است که ادامه مأموریت های پیامبران و امامان گذشته است، انقلاب او انقلاب [توحیدی] خواهد بود و اسلام تنها دین آن زمان خواهد بود.

۲۱- آیا همه امورات حکومتی فقط به دست امام زمان انجام خواهد گرفت یا اینکه عوامل و افراد دیگری نقش دارند؟

حکومت فقط از طریق یک نفر نه منطقی است و نه امکان پذیر، پیامبران الهی و امامان هرگز به تنهایی نمی توانستند مأموریت خود را بخوبی انجام دهند آنان در این راه مقدس از افراد با ایمان و شجاع و ایثارگر همواره بهره برده اند، امام عصر هم در این مسئله استثناء نیست در روایتی از امام صادق (ع) آمده است که در هنگام ظهور ده هزار نفر از بهترین و با ایمان ترین و

شجاع‌ترین افراد در کنار آن حضرت خواهند بود و او را یاری خواهند کرد که ۳۱۳ نفر، کارگزاران و هسته اصلی حکومت او را تشکیل خواهند داد، یارانی که مانند ابرهای پائیزی از هر سوی جهان به طرف آن حضرت روانه خواهند شد.

۲۲- چگونه می‌توانیم امام زمان (ع) را ببینیم؟

برای دیدن جمال نورانی آن بزرگوار باید دل را از هر نوع شرک و آلودگی منزّه نمائیم تا بتوانیم شایستگی ملاقات و زیارت آن حضرت را پیدا کنیم که انجام فرایض دینی و مراعات تقوی الهی می‌توانند در این زمینه ما را یاری نمایند.

ما باید همواره با عشق با امام زمان (ع) در یاد آن عزیز باشیم و از کارهایی که قلب نازنینش را ناراحت می‌کند اجتناب نمائیم ما اگر عاشق امام عصر (ع) باشیم او خودش را به ما نشان خواهد داد [باید چشم‌ها را شست و جود دیگر نگاه کرد] به امید اینکه همه ما از منتظران حقیقی و عاشقان دل‌سپرده و بی‌قرار آن حضرت باشیم و بتوانیم درآدینه‌ای دیگر در هنگام خواندن دعای ندبه جمال منورش را روئیت کنیم [انشاء الله].

● فصل شانزدهم: امام مهدی در شعر شاعران

امام مهدی (ع) در شعر شاعران از جایگاه بسیار والایی برخوردار می‌باشد، شاعرانی که ذره‌ای از عشق آن امام (ع) در کویر عطش ناک دل‌های آنان باعث شده تا به توصیف آن بزرگوار پردازند تا از این راه مشمول عنایت خاصه آن گرامی قرار بگیرند، ما از این شاعران پاک طینت به [شاعران اهل بیت] یاد می‌کنیم.

در شعر شاعران، امام تبلور عینی داشته و گویی او را لمس کرده و گل‌جمالش را مشاهده می‌نمایند [تورا غایب نامیده‌اند چون [ظاهر] نیستی نه آنکه [حاضر] نباشی [غیبت] به معنای [حاضر نبودن] تهمت ناروایی است که به تو زده‌اند و آنان که بر این پندارند فرق میان [ظهور] و [حضور] را نمی‌دانند، آمدنت که در انتظار آنیم به معنای [ظهور] است نه [حضور] و دلشدگانت که هر صبح و شام تورا می‌خوانند ظهورت را از خدا می‌طلبند نه حضورت را، وقتی ظاهر می‌شوی همه انگشت حیرت به دندان می‌گزند با تعجب می‌گویند که تورا پیش از این هم دیده‌اند و راست می‌گویند چرا که تو در میان مائی، زیرا که امام مایی]، جمعه که از راه می‌رسد صاحب‌الان [دل] از دست می‌دهند و قرار از کف می‌نهند و قافله دل‌های بی‌قرار روی به قبله

می‌کنند و آمدنت را به انتظار می‌نیشند و اینک ای قبه‌ی هر قافله‌ای وای
 [شبروان را مشعله] در آستانه آدینه‌ای دیگر با دلدگان دیگری از خیل
 منتظرات سرود انتظار زمزمه می‌کنیم^(۱)

□ یوسف گمنامم آرزوست: از شمس تبریزی

نمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست

بگشالب که قند فراوانم آرزوست

زین هم‌رهان سست عنصر دلم گرفت

شیر خدا ورستم دستانم آرزوست

گفتا به ناز بیش مرنجان مرا برو

آن گفتنت که بیش مرجانم آرزوست

دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر

کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست

گفتم که یافت می‌نشود گشته‌ایم ما

گفت آنکه یافت می‌نشود آنم آرزوست

شنیدم از هوای تو آواز طبل باز

باز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست

یعقوب وار و اسفاها همی زدم

دیدار خوب یوسف کنعانم آرزوست

۱- به نقل از روزنامه کیهان تحت عنوان [چشم به راه سپیده] که در روزهای پنجشنبه هر هفته شعر شاعران در خصوص امام زمان (ع) به چاپ می‌رسد.

□ ای پادشاه خوبان: از حافظ شیرازی

ای پادشاه خوبان داد از غم تنهایی
 دل بی توبه جان آمد وقتست که باز آیی
 دایم گلِ این بستان شاداب نمی ماند
 دریاب ضعیفان را در وقت توانایی

دیشب گله زلفش با باد همی کردم
 گفتا غلطی، بگذر زین فکرت رسوایی
 صد باد صبا اینجا، با سلسله می رقصند
 این است حریف ای دل تا باز بهیمایی

مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد
 کز دست نخواهد شد پایان شکیبایی
 یا رب به که شاید گفت این نکته که در عالم
 رخساره به کس ننموده آن شاهد هر جایی

ساقی چمن گل را بی روی تو رنگی نیست
 شمشاد خرامان کس تا باغ بیارایی
 ای درد توام درمان در بستر ناکامی
 وی یاد توام مونس در گوشه تنهایی

در دایره قسمت ما نقطه تسلیمیم
 لطف آنچه تواندیشی حکم آنچه تو فرمایی
 فکر خود و رأی خود در عالم رندی نیست
 کفرست در این مذهب خودبینی و خود رأیی

زین دایره مینا خونین جگرم می، ده
 تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی
 حافظ شب هجران شد بوی خوش وصل آمد
 شادیت مبارک باد ای عاشق شیدایی

□ ای غایب از نظر: از حافظ شیرازی

ای غایب از نظر به خدا می سپارمت
 جانم بسوختی و به دل دوست می دارمت
 تا دامن کفن نکشم زیر پای خاک
 باور مکن که دست ز دامن بدارمت
 محراب ابروت بنما تا سحر گهی
 دست دعا بر آرم و در گردن آرمت
 گر بایدم شدن سوی هاروت بابلی
 صدگونه جادوئی بکنم تا بیارمت

خواهم که پیش می‌رمت ای بی وفا طبیب
 بیچاره باز پرس که در انتظارم
 صد جوی آب بسته‌ام از دیده باز کن
 بر بوی تخم مهر که در دل بکارم

می‌گیریم و مرادم از این سیل اشگبار
 تخم محبتست که در دل بکارم

□ مژده ای دل: از حافظ شیرازی

مژده‌ای دل که مسیحیا نفسی می‌آید
 که ز انفاس خوشش بوی کسی می‌آید
 از غم و هجر مکن ناله که من
 زده‌ام فالی و فریاد رسی می‌آید
 کس ندانست که منزلگه معشوق کجاست
 این قدر هست که بانگ جرسی می‌آید

□ توفان خفته: از نوراله نریمانی (نیرن)

هر شب برای من گل مهتاب می‌شوی
 در چشم‌های منتظرم خواب می‌شوی
 تن می‌کشی به دامن دریای ذهن من
 توفان خفته در غزل ناب می‌شوی

گاهی اسیر معبد اسطوره خدا
 گاهی به عمق آینه محراب می شوی
 وقتی که در هوای تو پرواز می کنم
 مثل بهشت گمشده نایاب می شوی

نقد است این گرایش با هم نفس زدن
 یک شب به پشت فاصله پرتاب می شوی
 من برکه تهی شده خشکسالی ام
 آیا برای حجم تنم آب می شوی؟

ساز هزار سیم رها مانده ام [نیرن]
 خرم شبی که پنجه مضراب می شوی

□ انتظار: از سید عباس سجادی [هامون]
 ای آنکه در نگاهت حجمی ز نور داری
 کی از مسیر کوچه قصد عبور داری
 چشم انتظار ماندم تا بر شیم بتابی
 ای آنکه در حجابت دریای نور داری
 من غرق در گناهم، کی می کنی نگاهم؟
 برعکس چشمهایم چشمی صبور داری
 از پرده ها بیرون شد، راز نهانی ما
 کوک است ساز دل ها، کی میل شور داری؟

در خواب دیده بودم یک شب فروغ رویت
کی به سرای چشمم قصد ظهور داری؟

□ فصل ظهور: از اکبر حمیدی [شائق]

در چلچراغ چشمت صد جلوه حضور است
سرتاسر وجودت سرچشمه‌های نور است
بشتاب کاین دل من مشتاق رؤیت توست
در گوش من کسی گفت: هنگامه ظهور است

در انتظار وصلت جانم به لب رسیده است
دیگر نمانده طاقت گر چه دلم صبور است
ای آنکه مهر رویت افتاده در دل ما
صد قافله به کویت هر روز در عبور است

غمگینم و پریشان از قصه فراق
از شوق دیدن تو دل غرق در سرور است
در وسعت خیالش [شائق] به چشم دل دید
در چلچراغ چشمت صد جلوه حضور است

□ علاج ظلمت شب‌ها: از اکبر حمیدی (شائق)

بیا ای منجی عالم که احوالم پریشان است
و بی تو وسعت دنیا برایم مثل زندان است
ز حقد کینه تو زان و بداندیشان اهریمن
در این دنیا پریشانی نصیب روح انسان است

تو ای نارفته از دلها گره بگشاز مشگل‌ها
که سوز سینه [شائق] از درد داغ هجران است
در این فصل غم و غربت بیا ای راحت جانها
که انسان بی تو هر لحظه گرفتار و هراسان است

ز پشت پرده غسیت برون آی و تجلی کن
علاج ظلمت شبها طلوع ماه تابان است
عطش در سینه می جوشد فغان از خشک سالی‌ها
ببار ای ابر باران زاکه اکنون وقت باران است

□ کسوف جام: از بهمن صالحی

دلا خموش که دوران غم نخواهد ماند
کسوف جام در آفاق جم نخواهد ماند
فروغ طلعت ساقی که آفتاب صفاست
نهان به پرده ابر ستم نخواهد ماند

خمار صد شبه ما شود شکسته و درد
 به تار و پود وجود دژم نخواهد ماند
 به بارگاه مروت ز فیض رحمت عشق
 تغابنی به کس از بیش و کم نخواهد ماند

مباش تنگدل ای گل که چشم چقدر ملال
 ستاره‌ای است که تا صبحدم نخواهند ماند
 چراغ لاله که شایان بزم مستان باد
 به کام بستر خواب عدم نخواهد ماند

نویدی از سفر خواجه‌ام رسید به گوش
 که بینوایی صید حرم نخواهد ماند
 تو بد، مدار دل از آنکه با خلیل زمان
 مقام شرک و نشان و صنم نخواهد ماند

وصال چشمه خورشید ذره داندو بس
 ز خویش اگر گذری یک قدم نخواهد ماند
 کلام خواجه تسلای جان خسته که گفت:

[چنان نماند و چنین هم نخواهد ماند]

□ تاتونستی: از حمید هنرجو

درد بی کسی مرا رها نمی‌کند

تا تو نیستی دلم صفا نمی‌کند

تا تو نیستی در این محله غریب

هیچ کس تو جهی به ما نمی‌کند

غنچه‌ها هنوز منتظر نشسته‌اند

یک نفر بهار را صدا نمی‌کند

راستی چرا کسی من غریبه را

با توی ندیده آشنا نمی‌کند

آسمان لطف تو پر از ستاره است

چشم‌های تار من خطا نمی‌کند

من پر از ترانه‌های کوچه باغی ام

حیف غصه ات مرا رها نمی‌کند

□ فریاد رس:

ای مدنی برقع و مکی نقاب

سایه نشین چند بود آفتاب

منتظران را به لب آمد نفس

ای ز تو فریاد به فریاد رس

ما همه جسمیم بیا جان تو باش

ما همه دیویم سلیمان تو باش

شحنه تویی قافله تنها چراست؟

قلب تو داری عَلم اینجاست

خلوتی پرده اسرار شو

ما همه خفتیم تو بیدار شو

زافت این خانه آفت پذیر

دست بر آور همه را دستگیر

گر نظر از راه عنایت کنی

جمله مهمات کفایت کنی.

از نفست بوی وفایی ببخش

مُلک سلیمان به گدایی ببخش

□ فردا: از مصطفیٰ قلیزاده

امشب به یاد تو تنها نشسته‌ام
 تنها مقابل فردا نشسته‌ام
 دارم به دوش دل، بارگران غم
 از بس که خسته‌ام از پا نشسته‌ام

دردا بهار عشق افسرده در شوموم
 در باغ خالی گله‌ها نشسته‌ام
 لب تشنه ساحلم با بخت خویش
 در هُرم حسرت دریا نشسته‌ام

امشب نگاه من تنهاست چون دلم
 در انتظار آی فردا نشسته‌ام
 شعر و سرود من بادا نثار تو
 از تو سروده‌ام، هر جا نشسته‌ام

***

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی است

***

گرچه این اثر [ولایی] با لطف و نظر مساعد حضرت بقیة الله امام زمان
 روحی ارواح العالمین له الفداء به پایان رسید، ولی همچنان حرفها و
 ناگفته‌های فراوان پیرامون خورشید عالمتاب، حضرتش باقیست و خداوند

متعال را بخاطر این کرامت و فضل بزرگ سپاسگزاریم و شاکرم چرا که توفیقی حاصل شد تا به ساحت مقدس مولایم حجت ابن الحسن (ع) عرض ارادت داشته باشم، با امید به اینکه همه ما را از پیروان و عاشقان حقیقی خویش قرار دهد و در آدینه‌ای دیگر مهمان چشم‌های اشکبار ما باشد.

لازم به ذکر است این اثر همزمان با روز بزرگ ولایت و امامت [غدیر خم] به پایان رسید که مفهوم این تقارن این است که قیام حضرت مهدی (ع) ریشه در حماسه غدیر خم دارد و غدیر زمینه ظهور آن بزرگوار است. «انشاء الله»

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَىٰ مَا هَدَانَا

وَهَدَانَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

غدیر خم سال ۱۴۲۴ مصادف با ۷۹/۱۲/۲۴

پایانی

بر

سر آغاز دیگر

فهرست منابع و مأخذ

نام نویسنده	نام کتاب
به ترجمه مرحوم الهی قمشهای	۱- قرآن کریم
به ترجمه استاد حسین انصاریان	۲- نهج البلاغه
علامه مجلسی	۳- بحار الانوار ج ۵۲
شیخ صدوق	۴- خصال شیخ صدوق
_____	۵- تفسیر عیاشی
_____	۶- البرهان فی تفسیر القرآن
محمد باقر مجلسی	۷- کمال الدین ج ۲
شیخ طوسی	۸- تهذیب الاحکام ج ۶
لطف الله صافی	۹- منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر
مؤسسه تحقیقاتی علمی الغدیر	۱۰- طلوع آفتاب مهدی (ع)
علامه مجلسی	۱۱- بحار الانوار ج ۲
آیت الله مکارم شیرازی	۱۲- مهدی (ع) انقلابی بزرگ
حسین عمادزاده	۱۳- زندگانی چهارده معصوم
حسن شجاعیان	۱۴- مهدی رهبر بزرگترین انقلاب جهانی
حسن شجاعیان	۱۵- مهدی قائم آل محمد
اکبر حمیدی (شائق)	۱۶- گریه خاموش
شعر شاعران کراج	۱۷- باغ ارغوان
جزوه معاونت آموزش سازمان عقیدنی	۱۸- ساحل سبز امید
سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	

□ آثار چاپ شده مؤلف:

- ۱- گریه خاموش [مجموعه شعر]
- ۲- زندانی زمین [مجموعه شعر]
- ۳- جوانان و شناخت قرآن
- ۴- جوانان چه می خواهند؟
- ۵- علی (ع) و فضیلت‌های جاودان
- ۶- امام مهدی (ع) طاووس بهشت [همین کتاب]